

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta . . . K 25—
četrt leta . . . K 13—
en mesec . . . K 4-50

celo leto naprej . . . K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (prilijže levo) Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pismo naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . K 48—
pol leta . . . K 24—
četrt leta . . . K 12—
na mesec . . . K 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.
Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Ameriška pomoč.

AMERIČANI NA JUGOSLOVANSKIH TLEH. — AMERIKA POSREDUJE MED NARODI.

Postojna, 15. novembra. Iz okupiranega ozemlja je došla vest, da nameravajo Amerikanci preko Kormina in Trsta poslati na slovenska tla 1200 mož svojih čet.

Reka, 15. novembra. Danes popoldne so prispeli semkaj trije ameriški častniki, ki so izjavili, da pošlje Amerika za enkrat 1000 mož svojih čet v Trst, 1000 v Reko in 1000 v Kotor. Podpolkovnik Evers je ob priliki sprejema odgovoril, da prihajajo kot zastopniki ameriške misije. Rekel je med drugim: »Sedaj smo zmagali, a naša misija v Evropi še dolgo ni končana. Vpostaviti moramo red in spraviti zahteve posameznih narodov v soglasje. Zvečer so se častniki vrnili v Kormin.

Zastopniki ententnih držav v Pulju.

Priznanje Čehoslovakov.

Puljski »Hrvatski list« poroča 13. novembra:

Predvčerajšnjem sta prispela v Pulj dva francoska rušilca, na jednom izmed italijanskih rušilcev je prispel angleški linijski kapetan Denis Larling, ki je z nekaterimi francoskimi častniki posetil poveljnika jugoslovanske mornarice. Pri razgovoru deputacije Čehoslovakov z italijanskim poveljnikom admiralom Cagniem v navzočnosti zastopnika Anglije se je izrazil admiral Cagnio Čehoslovakov nastopno: Pretekle burne dni so bili Čehoslovaki s svojo disciplino in organizacijo zasigurali v Pulju popoln red in varnost. S svojim postopanjem so pokazali, da stojna na višini civilizacije in kulture, da stojna na isti višini z ostalimi narodi zaveznikov. Pripominjam, da ne delam nikakih komplimentov, da je to resna in čista istina. V tem smislu sem podal poročilo svojim predstojnikom. Obrnivi se proti zastopniku Anglije, je rekel: Vas pa tudi prosim, da tudi vi o tej delavnosti Čehoslovakov podate poročilo na merodajnih mestih.

Dohod ameriškega admirala.

12. t. m. je dospel z italijanskim rušilec v Pulj ameriški admiral z več štabnimi častniki, katerega so pričakovali na obali z burnimi klici »Živio! Ameriški admiral je posetil poveljnika jugoslovanske mornarice in sprejel od njega podrobne informacije o splošnem položaju v Istri in o mestnih razmerah v Pulju. Ob trideset na 5 popoldne je sprejel deputacijo jugoslovanskega in čehoslovaškega odbora.

Pozdrav ameriškega admirala.

Ameriški admiral je nagovoril 12. t. m. zastopnike Jugoslovancev in Čehoslovakov na sledeči način:

Gospoda! Veseli me, da morem pozdraviti zastopnike Čehoslovakov in Jugoslovancev. Čehoslovaške delegate pozdravljam kot zastopnike države, baš priznane s strani Zvezdjenih držav kakor tudi od vseh zaveznikov. Nadejam se, da bom mogel skoro reči istotudi o Jugoslovancih. Jugoslovanski narod se mi zdi kot najboljši nadev vzbujajoče dete med narodi sveta, ki se uči prvih samostalnih korakov. S simpatijami veseljem in interesom sledim razvoju mladega naroda in pripravljeni smo, podpirati ga v njegovih poskusih samostojnega življenja ter se čvrsto nadamo, da pokaže zrelost za svojo osamosvojitve, zlasti s tem, da pokaže disciplino in neomajno spoštovanje pred zakonom. — Prosim delegate, da raztolmačijo ta moj pozdrav svojim sodržavljanom. — Ameriške, angleške in francoske delegate je pozdravila pri njihovem prihodu in odhodu številna množica z živahnimi »Živio-klici. Častno stotnijo so tvorili Italijani in Čehoslovaki.

Angleške in francoske ladje v Pulju.

Iz Pulja, 4. novembra. Včeraj je prispel na jednom francoskih rušilcev v našo luko francoski admiral Faton. Zvečer je prišla francoska oklopna »Condorcet«, danes pa admiralska »Edgart Quivet«. Včeraj je prispela v Pulj angleška vojna ladja

»Lowestoft« z angleškim admiralom Kelley. — Ameriški admiral, ki je prispel v Pulj predvčerajšnjim in se obširno informiral o Jugoslovancih, se imenuje Bullart.

Veličastna manifestacija ob prihodu srbske vojske na Reko.

Reka, 15. novembra. Sprejem na Reko došlih Srbov je bil nad vse veličasten. Ob 9. uri popoldne se je zbrala pred kolodvorom večstočlana množica ter narodni četni oddelki nad 1000 mož. Na peronu so bili zbrani zastopniki jugoslovanske vojske, narodnih svetov na Reki, iz Ogulina, Narodnega Vjeća itd. Vlak, s katerim so se pripeljali Srbi na Reko, je bil odčen s cvetjem, izobesena je bila hrvatska in srbska zastava. Prvi je pozdravil srbsko vojsko župan dr. Lenac. Odgovoril mu je nato poveljnik srbskih čet podpolkovnik Ljuba Maksimović. Nato je pozdravil Srbe poveljnik Reke podpolkovnik Tešić. Pred kolodvorom je množica obsula med velikim navdušenjem Srbe s cvetjem. Tu je podpolkovnik Tešić še enkrat pozdravil brate Srbe, povdarjajoč, da so Srbi pač največ storili za osvoboditev svojih bratov. V imenu češke legije je pozdravil Srbe stotnik Hajek. Množica je prepevala srbsko narodno himno, hrvatsko in druge slovanske himne. Dvignili so podpolkovnika Maksimovića na ramena, nakar se je ta ginja zahvalil za nad vse prijazni sprejem. Ljudje so poljubljali srbsko zastavo, oddelki srbski in hrvatski so v znak bratstva zamenjali zastave, nakar se je spreved razvrstil in odkorakal proti francoski torpedovki. V sprevedu je bilo nebroj žen v narodnih nošah, Sokolov, sledila sta podpolkovnika Maksimović in Tešić, za njima oddelki srbskih in narodnih čet. Sprevedu je sledilo nad 50.000 oseb. Takega sprejema Reka še ni doživela. Srbski vojak, skozi več nego štiri leta vajeni vojnih naporov, so bili gajeni do solz. Višek navdušenja je dosegel prizor, ko je poljubil srbski podpolkovnik Maksimović hrvatsko, podpolkovnik Tešić pa srbsko zastavo. Priproste ženske so pristopale k Maksimoviću, mu poljubljale roke ter mu prinale darov. Med celim sprejemom se ni nikjer kalil mir in red.

Srbi branijo Italijanom prihod v Reko.

Reka, 15. novembra. Poveljnik srbskih čet je dobil od svoje vlade nalogo, da kakor poveljnik v Ljubljani, zabrani Italijanom dohod v mesto ali izkrcanje italijanskih čet.

Dr. Tresić-Pavičić v Reki.

Reka, 15. novembra. Dr. Tresić-Pavičić se je vrnil danes na Reko ter prinesel s seboj veleznimive informacije o stališču entente napram Jugoslovancem.

Polkovnik Milan Pribičević v Zagrebu.

Zagreb, 15. novembra. Ob 9. zvečer se je pripeljal v Zagreb srbski polkovnik Milan Pribičević, brat podpredsednika Narodnega Vjeća Svetozara Pribičevića. Milan Pribičević je nositelj misli ujedinjenja jugoslovanskega naroda, pa tudi nositelj svobode. Hrvatsko občinstvo mu je priredilo sijajen sprejem. Čete narodne vlade so mu napravile na kolodvoru špalir. V imenu mesta Zagreb je pozdravil polkovnika Milana Pribičevića župan dr. Srkulj, za narodno vlado železniški poverjenik Wilder, za Narodno vjeće pa tajnik Narodnega vjeća dr. Albert Kramer. Navdušena množica je polkovnika dvignila na ramena, nakar se je ginja zahvalil za prisrčni sprejem ter izjavil, da prihaja iskrene pozdrave srbskega naroda ter da hoče stremeti tudi nadalje za tem, da se bodo Slovenci, Hrvati in Srbi v prostem socijalnem razvoju združili v ujedinjeni, suvereni državi. Narodno ženstvo je polkovnika obsulo s cvetjem, nakar se je odpeljal na stanovanje svojega brata Svetozara Pribičevića. Med celno vožnjo mu je ljudstvo prirejalo burne ovacije.

Jugoslovanske zastave na konaku v Belgradu.

Belgrad, 15. novembra. Na konaku vihralo danes poleg srbske tudi slovenska in hrvatska zastava.

Čast komur čast!

Ko se je razkrojena bivša avstrijska armada jela valiti v nepreglednih masah z italijanskega bojišča proti vzhodu in se bližati slovenskim mejam, smo v skrbeh zrl v bodočnost, ker smo bili prepričani, da bo trajalo tedne in tedne, predno bo vsa ta demoralizirana, gladna in propadla ljudska masa prešla preko slovenskega ozemlja. Vstajale so nam pred očmi slike grozovitih požigov, ropov, umorov in nasilstev, ki jim bo izpostavljeno naše prebivalstvo. Toda preteklo je jedva 14 dni in sedaj lahko rečemo, da je bila naša bojazen kolikor toliko neupravičena. Zasluga pa, da so se transporti vojaških mas izvršili tako hitro in gladko in brez večjih neredov, pripada jedino in izključno našim vrlim slovenskim železničarjem. Kislo v svoji narodni zavednosti, v svojem domovinskem navdušenju delali pri transportu vojaštvu naravnost čudeže in se žrtvovali v prid dobri stvari, kakor tega nistoril niti eden drugi stanna na Slovenskem. Ako kdo zasluži kako odlikovanje, ako kdo zasluži največjo pohvalo pred javnostjo, zaslužijo to gotovo naši požrtvovalni železničarji! Njihovo delo, njihova požrtvovalnost je rešila velik del naše domovine pred grozotami, ki se redno pojavljajo ob umikanju velikih razkrojenih na Poljskem in drugod. eniaxtknsaššz nediscipliniranih vojsk. In kaj se to pravi, bo vedel povedati marsikdo, ki je videl onustošenja na Poljskem in drugod. Klobuk dobi pred takimi narodnimi delavci, čast in zahvala jim! Naj bi jih posnemali še drugi!

Iz čehoslovaške države.

Dunaj, 15. novembra. Danes popoldne se je zglasilo pri češkem poslaniku na Dunaju. Tušariu, odposlanstvo Romanov pod vodstvom znanega romunskega politika Isopescul - Greulca, ter mu častilo ob priliki ustanovitve češke republike. Poslanik Tušar je obljubil, da bo častitke sporočil v Prago.

Praga, 14. novembra. (Kor. urad.) Osrednje vodstvo Narodne obrane objavila v sporazumu z vojaškim poveljstvom in češko dišaško zvezo razglas, po katerem je službovanje v Narodni obrani brezpoložna dolžnost vseh visokošolcev.

Praga, 16. novembra. Predsednik češko-slovaške republike Masaryk prispe v Prago dne 2. decembra. Za njegov sprejem se pripravljajo velike svečanosti. Stanoval bo v bivšem kraljevskem gradu na Hradčanih, ki se je v to svrhu adaptiral. Na Hradčanih bo nameščeno tudi ministrsko predsedstvo in ministrstvo zunanjih del.

Praga, 16. novembra. N kolodvoru v Smichovu so vzeli v promet prve nove češko-slovaške vagona. Na vagonih je označba CSS t. j. čehoslovaški stat.

Italijanski vojni vjetniki na Češkem.

Praga, 15. novembra. Italijanski vojni vjetniki, častniki in moštvo, nahajajoči se v vjetniških taborih na Češkem, prosijo potom češke korespondence, da se obvesti na jugu bivajoče Italijane v Trstu in Agencijo Stefani, da so popolnoma prosti, da se jim dobro godi ter da upajo, da se jih v par dneh odpošlje v domovino.

Mirovna pogajanja.

London, 16. novembra. Mirovna pogajanja se prično, kakor javljajo listi, začetkom meseca januarja 1919. in sicer v Versaillesu.

Chiaso, 14. novembra. (Koresp. ur.) Kakor poročajo italijanski častniki, je zunanji minister Sonnino odpotoval v Pariz. O času in kraju mirovne konference doslej ni vesti. Nekateri italijanski listi se zavzemajo za to, da naj bi se najprej vršila izključno le med ententnimi silami in državami, ki so se tem pridružile, pogajanja in sklepanja o načinu rešitve mirovnega vprašanja.

WILSON NA MIROVNI KONFERENCI.

London, 14. novembra. (K. u.) Reutersjev urad poroča: Londonski dopisnik lista »Manchester Guardian« je izjavil, da se je Wilson odločil, da pride na mirovno konferenco in da ga v Londonu pričakujejo pred sredo decembra.

Italijanski teror.

Reka, 15. novembra. Danes so hoteli Italijani med prihodom srbskih vojakov izkrcati svoje čete. Jugoslovanske oblasti so se proti temu uprle ter odločno protestirale pri italijanskem admiralu Raineriju, nakar se je izkrcavanje ustavilo. Celi dan pa so bile alarmirane naše jugoslovanske čete. Po mestu so se vršile ogromne hrvatske in le malenkostne italijanske manifestacije.

Reka, 15. novembra. Danes je dospelo semkaj iz Opatije 5 italijanskih oklopnih avtomobilov s strojnimi puškami. Na intervencijo jugoslovanskih oblasti so se morali ti avtomobili vrniti. V kratkem pridejo semkaj tudi ameriške čete, eventualno tudi francoski in angleški oddelki.

Reka, 15. novembra. Italijanski poveljnik v Opatiji je odredil, da se zabrani Jugoslovancem v okraju nositi naše kokarde. Vsako prodajanje naših časopisov je zabranjeno. Italijani zaplenjujejo celo stare hrvatske časopise, ki služijo za zavijanje. Pismo, ki so konfiscirali po več dni stare časopise. V nekem tramvajskem vozu, kjer so gospodične polglasno prepevale »Onam, onam«, so Italijani zapretili z aretacijo, če se prepevanje hrvatskih in srbskih pesmi takoli ne prekine ali ponovi. Gospodu Rudolfu Pšeniču so Italijani strgali s suknje ne samo srbsko trobojnico, marveč tudi sokolski znak. Italijanski stotnik Rinaldi je dal z zidov kolodvora na Matuljih strgati vse oklice naše narodne vlade ter prepovedal nalepiti celo oklice, ki ga je narodna vlada izdala, da naj ljudje ohranijo treznost in hladno kri.

Italijani na Visu.

Zader, 15. novembra. Italijani so na otoku Visu izkrcali večjo četo. Ta je prinesla s seboj 40 vreč najfinije bele moke ter jo ponudili prebivalstvu. Zavedno prebivalstvo, ki je med vojno silno trpelo in ki že štiri leta ni videlo bele moke, je uvidelo namero Italijanov, da hočejo s temi štridesetimi vrečami bele moke takorekoč kupiti otok, je ponudbo odklonilo.

Italijani v Dalmaciji.

»Narodni List« poroča iz Šibenika: Dne 6. t. m. je prispela sem italijanska torpedovka pod poveljstvom fregatnega kapitana Molroya. Italijane je sprejela nepregledna množica in odposlanci Narodnega Vjeća. Kapitan Molroya je imel nagovor, v katerem je rekel dobesedno: »Prišel sem sem v imenu entente. Moja misija je, da pomagam vzdržati red, moja naloga je, da osvojevam se more govoriti proti sovražnikom, a ne proti prijateljem in zaveznikom, kakršni ste nam vi. Hočem, da vsakdo ve, da je to moja misija in da jo morate samo kot tako smatrati kot misijo miru, dela in svobode.

Istemu listu poročajo z Visa: Poveljnik italijanske ladje, ki je pripeljal semkaj je hrvatskemu odposlanstvu izjavil, da prihajajo Italijani na Vis kot zavezniki v jugoslovansko državo in da bo posadka takoj odšla, čim nastane mir in javna varnost na otoku, in čim se onemogoči vsako delovanje podmorice. Izrazil je nadalje svoje začudenje, da poleg jugoslovanskih trobojnic ne vihrajo tudi zavezniške zastave italijanske. Italijani so pripeljali s seboj mnogo živila in obljubili, da ga pripeljejo še več.

Iz Zadra poročajo: Dne 4. je prispela v zadrsko luko italijanska torpedovka. Viharno pozdravljena od italijanskega prebivalstva, ki je bilo silno poparjeno, ko je poveljnik ladje na ovacije zaklical: Evviva la Jugoslavija! Sprejema se je udeležila tudi velika množica hrvatskega občinstva s Sokolom na čelu. Ko je zasilsko hrvatsko občinstvo, da italijanski mornarji s krovu svoje ladje pozdravljajo z vzkliki »Evviva i fratelli Slavi, evviva Jugoslavia, la Serbia gli alleati« so Hrvati priredili italijanskemu poveljniku navdušene ovacije. Drugi dan 5. t. m. je prispela druga italijanska ladja. Italijane je sprejela nepregledna množica ko je poveljnik stopil na suho, so ga Sokoli dvignili na rame in ga nosili po mestu. Poveljnik je držal v rokah hrvatsko in italijansko zastavo, ter vzklikal: »Živeli, živeli!« Zadrski Italijani so bili konsternirani. Tako je bilo 4. in 5. 6. pa je italijansko vojaštvo zasedlo vse urade in razobesilo povsod italijanske zastave. Svojo pravo so utemeljevali s tem, da so prišli v luko 15 minut prej, nego je bilo podpisano premirje. Narodni odbor je protestiral proti okupaciji ter se pozivil na to, da spada Zader k Jugoslaviji, ki se ne nahaja v vojni z entento. Protest seveda ni zalegel, pač na je takoj na to izšel uradni razglas, da je Zader združen z veliko majko Italijo. V razglasu se pravi med drugim tudi: Naš sen se je uresničil. Zader je ujedinjen z veliko materjo. Toda realnost je lepša nego sen. Nihče bi ne mogel sanjati, da bo Italija po bitki pri Kobaridu večja kakor Rim po bitki pri Cannah. Italija je sedaj združena

na z vsemi svojimi alpami in z vsemi svojimi morji. Sedaj so bili razočarani Hrvati, Italijani pa so od radosti vriskali.

Italijansko gospodstvo na Goriškem.

15. novembra. Včeraj popoldne je sporočil italijanski poveljnik Pokrajinskemu odboru Narodnega sveta v Gorici, da je odbor razpuščen kakor tudi je razpuščena s strani goriških Italijanov postavljena narodna vlada, kateri je načeloval dr. Pettarin. Izjavil je, da ne pripozna nobene inicijative Pokrajinskemu odboru, hoče samo, da bi se ga informiralo o dogodkih med ljudstvom. Pokrajinski odbor, ki je posloval na glavarstvu, je moral sneti slovensko zastavo, na kar je ukazal poveljnik izobesiti italijansko. Vsa uprava je tako čisto v italijanskih rokah. Na gradu plapolala samo italijanska zastava. Po privatnih hišah je še nekaj slovenskih zastav, ali tudi te bodo izginile. — Pričakovali so za včeraj v Gorici italijanskega kralja pa ga ni bilo. — Mestni magistrat v Gorici ima sedaj veliko oblast, katero tudi pridno po svoje izvršuje. Prosindaco je dr. Cristofolletti, lekarnar s Travnika. Včeraj so videli v mestu bivšega župana Bombiga, ki bo sedaj morda sindaco. — Med ital. meščani in italijanskimi oficirskimi krogi je bila nastala te dni velika poparjenost, kateri je sledila ogorčenje in iz Renč poročajo, da so tam kaj italijanski oficirji kričali: Abbasso l'America! Nanaša se to italijansko obnašanje na vest s strani entente, da bo Jugoslavija cela in ne bo brez Goriške, kakor sanjajo italijanski aneksionisti. — Med trgovci in obrtniki v Gorici je nastala velika nevolja, ker skoro ničesar ne prodajo več, odkar so Italijani okupirali Gorico. Došli Italijani imajo malo denarja, zato ne kupujejo nič, okolišansko prebivalstvo pa ne prihaja več v mesto, ker je italijanska vojaška uprava dala povelje, da treba za prekoračenje mestne meje posebnega dovoljenja. — V Gorici izhaja »Goriška Straža«. Vojaška oblast je začela kratkoma zahtevati, naj izhaja list v italijanskem jeziku, potem je »cenzura list zadržala. Posredovanja v tej zadevi ta trenotek še niso znana. — Gorica je izolirana od drugega sveta. Ni nobenega lista, nobenih pisem, telegram in telefon ne posluje. Časopisje, pisma podvržena cenzuri. — Železniška zveza z ostalim jugoslovanskim svetom gre preko Sv. Lucije in Jesenice. Odhod ob 3.10 pop. Vse potnike preiščejo pri Sv. Luciji natanko, kaj nesejo s seboj: odjemljejo jim vojaške predmete in včasih tudi živila, moko, sladkor, kakor pač dotični oficir izvršuje svojo službo. — »Lasciapassare« (potno prepustnico) moraš imeti, ako se hočeš kam zganiti iz mesta. Izgotovi jo »Governo provvisorio«, potrdi magistrat (prosindaco dr. Cristofolletti), deželni odbor (bivši deželni tajnik dr. Grusovin) in potem vojaško poveljstvo (Tenante Comand. il Plotone Carabinieri Reali 231^a Platoon XI Corpo d'Armata). — Goriška sodnija ne deluje, ker ni nikakih komunikacij in ljudje ne morejo v mesto. »Governo provvisorio« je hotel svečano umestiti za predsednika okrožnega sodišča Italijana sodnega svetnika Ussai (Ušaji so Slovenci, doma iz kanalskih hribov), bivšega državnega poslanca goriškega mesta, pa mu je spodletelo. Ko je bil predsednik Jeglič odšel iz Gorice, je izročil predsedstvo nadsvetniku Rutarju in ker je ta bolan, vodi sodnijo svetnik Mašera. — Šole se v Gorici sploh še niso odprle. Dela se na to, da se odpro italijanske, slovenskih italijanska uprava ne pusti odpreti.

Iz nemške Avstrije.

Dunaj, 15. novembra. Danes popoldne se je zglasil dunajski nuncij z devetimi dunajskimi nevtralnimi diplomati pri češkem poslaniku na Dunaju, Tušariu, da intervenirajo pri njemu radi aprovizacije Dunaja s Češke.

Dunaj, 15. novembra. Na Franc Jožefov kolodvor je dospel danes en vagon z oficirsko prilagojeno pošpolko števil. 104. Moštvo, ki je vagon spremljalo, večinom Poljaki, je izginilo. Ljudje, ki so se nahajali na kolodvoru, so pričeli pleniti. Kolodvorska straža se je izkazala za preslabo in predno je došla pomoč, je bil vagon prazen.

Dunaj, 15. novembra. (Kor. urad.) Ker se je ogrski pešpolk št. 67. iz Eperieske, ki se je noči tukaj skozi vozi, branil izročiti orožje, je prišlo do spopada med kolodvorsko stražo in ogrskimi četami. En infanterist v treh težko ranjen, je umrl, dva častnika in devet vojakov pa so težko ranjena prepeljali v garnizijsko bolnico.

Dunaj, 15. novembra. (K. u.) Danes popoldne se je vršila konferenca, ki jo je bil sklical Nemško - avstrijski državni urad za zunanje zadeve in katere so se udeležili poslanci ogrske, češko - slovaške, poljske, galicijske ter ukrajinske vlade in rumunskega Narodnega sveta. Sklenilo se je, da imajo posamezne narodne vlade k oblasti, ki so sedaj presle v področje nemško-avstrijskih državnih uradov, odposlati poverjenike, ki naj skupno z nemško-avstrijskimi državnimi oblastmi organizirajo likvidacijo dosedanjih centralnih oblastev. Nadalje se je sklenilo, da se bodo poslanci iz posameznih narodnih vlad odšli sestajali vsak teden, da sporazumno izvedejo razkroj dosedaj skupne uprave ter njen prenos na posamezne narode. Jugoslovanska vlada pri tej seji ni bila zastopana, se je povabila, da naj se pridruži tem dogovorom. — Poslanik Češko - slovaške republike Tusar na Dunaju je nemško-avstrijskemu državnemu uradu za zunanje zadeve izrazil svoje obžalovanje zaradi nasilnih dogodkov na kolodvoru v Stadlanu. Obenem je v imenu vlade izjavil, da trditelj dunajskih časopisov, češ da namerava iz češko - slovaške čete zasesti Niževavstrjsko, ne samo ne odgovarjajo resnici, marveč so brez vse podlage.

Dunaj, 14. novembra. (Koresp. urad.) Korespondenca Nemško - avstrijske narodne skupščine javlja: Osrednji avstrijski nakupovalni družbi Oezeg se je posrečilo s posredovanjem njenih tvrdk na Nizozemskem, skleniti v Chicagu prvo dobavno pogodbo za maslačne snovi. Ko bodo opravljene formalnosti, kakršne določa premišljena pogodba, bo blago takoj moglo odpluti.

Dunaj, 15. novembra. Predsednik bivše avstr. drž. zbornice dr. Gross je odstopil.

Dunaj, 15. novembra. Tu vlada popoln mir. Današnji praznik (sv. Leopold) je potekel popolnoma mirno, brez običajnih veselje. Tu sneži.

Dunaj, 15. novembra. Danes se je vršil tu pogreb umrlega dr. Viktora Adlerja. Udeležba ob pogrebu je bila ogromna, večja kakor pri bivšem dunajskem županu dr. Luegerju.

ČEHI ZAPUŠČAJO DUNAJ.

Dunaj, 15. novembra. Čehi trumoma zapuščajo Dunaj in državne službe. Dnevno se izseli 30 do 60 čeških rodbin v češko republiko, zlasti člani in uradniki trgovskega ministrstva se seli v Prago.

Dunaj, 15. novembra. Vlada bo te dni izdala zakon proti begu davkoplačevalcev z Dunaja. Ta zakon je napravljen zlasti proti izseljevanju Čehov in Jugoslovancev, ki se trumoma vračajo v svoje države.

Tirolci proti priklopitvi k Nemčiji.

Inomost, 16. novembra. Tirolski listi protestujejo proti sklepu avstrijske narodne skupščine, da se avstrijske pokrajine priklopijo Nemčiji. Izjavljajo, da Tirolsko in Predalrsko na nobeno ceno nečeta, da bi se pridružili Nemčiji. »Innsbrucker Nachrichten« priobčujo uvodnik, v katerem se zavzemajo za to, da se osnuje nevtralna alpska republika, ki bi naj obsegala Tirolsko, Predalrsko, Solnograško in Gornje Štajersko.

Avstriji prosijo Wilsona.

Dunaj, 16. novembra. (K. u.) Po sklepu Državnega sveta se je predsedniku Zedinjenih držav poslal nastopno pisanje: »Gospod predsednik! Začasna Narodna skupščina za Nemško Avstrijo je 12. t. m. soglasno sklenila dati Nemški Avstriji ustavo demokratske republike, ki naj postane sestavni del velike Nemške republike. Nemški narod v Avstriji je s tem, izvajajoč svojo pravico do samoodločbe, pokazal, da hoče poleg biti podložen edinole državni oblasti, ki si jo postavi sam, in da hoče stopiti v državno-pravno zvezo z Nemčijo ter tako obnoviti državno-pravno zvezo, ki jo je pred 52 leti razsekal meč. Upamo, gospod predsednik, da boste v soglasju z načelom, ki ste ga povdrali tolikrat, to stremenje nemškega naroda v Avstriji podpirali. Pravico Poljakov, Italijanov, Čehov in Jugoslovancev, ki so doslej pripadali avstrijski državi, da se smejo v narodnostnih državah združiti zunaj Avstrije, ste, gospod predsednik, zagovarjali. Prepričani smo, da boste isto pravico priznali tudi nemškemu narodu v Avstriji. Prosim Vas, gospod predsednik, dajte nam čimprej priliko, da vstopimo v pogajanja za prelminarni mir. Pogajati se v našem imenu je pooblaščen izključno le Državni svet Nemško-avstrijske republike. Avstrijska poslanstva v tujini so začasno, do ustanovitve lastnih zastopstev Nemško-avstrijske republike, pooblaščen zastopnik Državni svet. Z veliko pozornostjo smo čitali opomin k okrepitvi in prevladnosti, ki ste ga, gospod predsednik, naslovili na osvobodene narode avstrijske. Naša vlada, ki jo tvorijo vse stranke Nemške Avstrije, si doslej s popolnim uspehom prizadeva vzdržati red in svobodo.

To prizadevanje pa bistveno otežuje veliko pomanjkanje živil v naši deželi. Nadaljevanje blokade ogroža nemški narod v Avstriji tem huje, kar se tudi slovanske narodnostne države, nastale na avstrijskih tleh obračajo proti Nemško-avstrijski republiki in se branijo, nemško - avstrijskemu industrijskemu narodu dati prebitek svojih kmetijskih pridelkov. V takih okoliščinah grozi Nemško - avstrijski republiki lakotna katastrofa. Zato jemljemo z velikim zadoščanjem v vednost sporočilo, da nameravate Nemški Avstriji pomagati s pošiljativjo živil. Prosim Vas, da to pomoč kar najhitro spošestite. Sprejmite, gospod predsednik, izraz našega nadiščnejšega čislanja. — Državni urad za zunanje zadeve Nemško - avstrijske republike: Dr. Bauer.

Prekrat na Nemškem.

NOVA NEMSKA VLADA.

Berolin, 15. novembra. Wolffov urad poroča: Vsled sklepa ljudskih zastopnikov je bila imenovana sledeča vlada, ki jo tvorijo tainiki: dr. Solf, dr. zunanji urad; Schiffer, dr. zakladni urad; dr. Avust Müller, dr. gospodarski urad; dr. Coester, dr. demobilizacijski - gospodarski urad; Emanuel Wur, dr. prehranjevalni urad; Bauer, dr. delovni urad; Edward von Mann, dr. mornariški urad; dr. Krause, dr. tistični urad; Ruedlin, dr. poštni urad. Tem uradom pripadajo kot podtainingi: dr. David, zunanje zadeve; Robert Schmidt, vojni prehranjevalni urad; delavski voditelj Giesbert, delavske zadeve. Kot prisidenci so pridruženi državnim tainikom: Karol Kautsky, zunanje zadeve; Edv. Bernstein, državni zakladni urad; dr. Erdmann, gospodarstvo; Buchner in Schuhmann, demobilizacijski - gospodarski urad; Joekl, državni delovni urad; Daenunz in Goehre, vojni ministrstvo; Vogtherr in Noske, mornariški urad; Cohn, pravosodni urad. Državni tainik Erzberger je določen, da bo vodil skupno z zunanji uradom mirovni pogajanja. Državni urad za notranje zadeve ni zaseden.

Berlin, 15. novembra. Državni kancler Ebert je včeraj v pogovoru z zastopnikom lista »Vossische Zeitung« izjavil: Trdno smo odločeni, da skličemo konstituanto čimprej. Tozadevno sumenje nekaterih meščanskih krogov je povsem neutemeljeno. Že so storjene prve priprave, da se volitve vrše v januarju.

UBEZNI KRALJI.

Haag, 16. novembra. Bivši nemška cesarica Viktorija Avgusta je pribežala na Holandsko. Bivši prestolonaslednik se mora iz mesta, kjer se sedaj nahaja, preseliti, ker se je dogladno, da ni več varen življenja.

Berlin, 14. novembra. (K. u.) Prestolu sta se odpovedala veliki vojvoda Sachsen-Koburg - Gotha ter veliki vojvoda Karlruhe. Kneza Waldeck so odstavili, ker se ni hotel odpovedati prestolovini.

Schwerin, 14. novembra. (Koresp. ur.) Veliki vojvoda meklenburg - šverinski se je zase in za svojo rodbino odpovedal prestolu.

Narod trpi, a ne umre...

Berolin, 14. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Nemški pooblaščenec so po podpisu premirja oddali nastopno izjavo: Nemška vlada si bo seveda prizadevala, z vsemi močmi skrbeti za to, da se naložene dolžnosti izvedejo. Podpisani pooblaščenec priznava, da se jim je v nekaterih točkah vsled njihove pobude ustreglo, ne smejo pa pustiti nikakršnega dvoma o tem, da preti vsled kratkega roka izpraznjenih dober ter vsled oddaje neobhodno potrebnih prevoznih stanj, ki utegne brez krivde nemške vlade in nemškega naroda onemogočiti nadaljnje izpolnjevanje pogojev. Nadalje smatrajo podpisani pooblaščenec za svojo dolžnost, da sklicevaje se na svoje ponovne pismene in ustne izjave, se enkrat z vsem poudarkom opozore na to, da izvedba tega dogovora mora Nemce strmoljaviti v anarhijo in lakoto. Po izjavah, ki so spremljale premirje, je bilo pričakovati pogojev, ki bi ob vsem zavarovanju naših nasprotnikov končali muke na boju neudeleženih žena in otrok. Nemški narod, ki je nešteti sovražnikom kljuboval 50 mesecev, bo kljub vsakršni sili varoval svojo svobodo in enotnost. Narod, ki šteje 70 milijonov duš, tudi ne umre. — Erzberger, grof Oberndorff, von Winterfeld, Vanseloh.

Ameriška pomoč Nemčiji.

Rotterdam, 14. novembra. (Kor. ur.) Kakor javlja »Nieuwe Rotterdamsche Courant«, poročajo »Daily News iz New Yorka: Nemiri v Nemčiji globoko učinkujejo na Američane. Zato se v nekaterih krogih odaja živl Nemčiji in omiliten blokade smatra za prvi predpogoj zagotovitve premirja.

Iz Madžarske.

KARL ODLOŽIL VLADNE POSLE TUDI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 14. novembra. (K. u.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Predsednik magnatske zbornice Julij Wlassics je danes ministrskemu predsedniku Karolyiju izročil tole kraljevo ročno pismo: Odkar sem zasedel prestol, sem si vedno prizadeval, svoje narode čimprej rešiti iz grozot vojne, na čije izbruhu nimam nobene krivde. Ne maram, da bi moja oseba ovirala razvoj ogrskega naroda, do katerega me navdaja nepremisljiva ljubezen. Zaradi tega se odpovedujem vsakršni adeleži na državnih poslih in že vnaprej priznavam tisto oblast, ki bo določila področje državnoblobo Ogrske. — Dano v Eckartsauu, dne 13. novembra 1918. — Karl, m. p.

SRBI V PEČUHU IN TEMEŠVARU.

Budimpešta, 14. novembra. (K. u.) Ogrski korespondenčni urad javlja iz Pečuha: Danes dopoldne je semkaj prispel srbski oddelek približno 700 mož s 17 častniki. Ogrski poveljnik je srbskemu poveljniku izjavil, da protestira proti zasedbi mesta. Srbski poveljnik je izjavil, da ravna na višje povelje, da pa bode protest sporočil svoji višji oblasti. Na kolodvoru v Pečuhu je srbski oddelek sprejel župan. Temu je srbski poveljnik izjavil, da Srbe navdajajo bratska čustva. Sporočil mu je pozdrav kralja Petra in prestolonaslednika Aleksandra. V mestu vlada mir.

Budimpešta, 16. novembra.

Srbske čete so na svojem pohodu na demarkacijsko črto vkorakale v Temešvar.

MADŽARI IN ROMUNI.

Dunaj, 16. novembra. Bivši avstrijski poslanec Isopescu - Crecul je dobil z Ogrskega zanesljiva poročila, da postopajo tamkaj Madžari z Rumuni z barbaro brutalnostjo. Iz Klausenburga mu poročajo, da so tamkaj Madžari 40 Rumunov spekli na živem telesu.

Arad, 14. novembra. (Koresp. urad.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Danes pozno v noč nadaljevana pogajanja z Rumuni so se končala z izjavo ministra Jassija, da zahtevajo Rumuni glede vprašanih, o katerih se konferenca posvetuje, dosti več nego bi smeli. On da ni v položaju, da bi v tem pogledu odločil in da obžaluje, da na podlagi, ki jo je označil on, ni prišlo do sporazuma.

ČEHI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 13. novembra. (Kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad javlja: Od ogrskih mornariških vojakov, ki so bili poslani v Požun, jih je pod vodstvom treh častnikov 40 v oklopnem vlakcu odšlo v Trnavo (Nagy Szombat), potem ko so bili vmes ležeče občine očistili Čehov. Češki orožniki in več nego pol bataljona pod poveljstvom nekega podpolkovnika je imelo železniško progo zasedeno. Ogrji so se hoteli izogniti vsakemu krvoprelitju in Trnavo zasesti brez boja. Prišlo pa je do spopada s češkimi orožniki. Čehi so imeli 12 mrtvih, Ogrji samo enega ranjenega. Ko je bil odpor Čehov strl, so Ogrji v mesto poslali parlamentarje, da pozevajo podpolkovnika, naj se preda. Ta se je zahteval vdol in se je s svojimi vojniki umaknil. Orožje so Čehi na temelju dogovora obdržali. Odkazal se jim je posebni vlak, ki jih je odpeljal v Hodonin. Nato so ogrski vojniki vkorakali v Trnavo, kjer jih je prebivalstvo sprejelo z velikim navdušenjem. Nemudoma so organizirali Narodno zardo. V mestu je ostalo 30 mornariških vojakov, da stražijo železnico.

Razne vesti.

Ententno brodovje v Carigradu.

London, 14. novembra. (K. u.) Reuterjev urad poroča: Admiraliteta naznaja, da je brodovje alirancev plulo skozi Dardanele. Davi je prispelo pred Carigrad.

Volitve na Angleškem.

London, 15. novembra. Dne 14. decembra se bodo vršile volitve v angleško spodnjo zbornico, dne 18. pa štetje glasov.

Poljska.

Varšava, 16. novembra. Poljski regentski svet je bil razpuščen. Bivši poveljnik poljskih legij Pilsudski je imenovan za min predsednika bivšega socialdemokratskega poslancu v avstrijskem parlamentu Daszynskega. Daszynski bo sestavljal nov kabinet. Na nadškofa Kakowskega je bil izvršen atentat. Pred njim se je razpočila ročna granata. Nadškof je ostal nepoškodovan.

★

Zeneva, 16. novembra. Listi javljajo iz Carigrada: Bivši generalissimus Enver paša in bivši veliki vezir Talaad paša sta pobegnila iz Carigrada.

New York, 12. novembra. (Koresp. ur.) Povodom slovesnega podpisanja premirja so bile včeraj po vsej Ameriki borze in trgovine zaprte. Povsodi so se vršili veliki obhodi.

London, 13. novembra. (Koresp. urad.) Reuterjev urad poroča: Admiraliteta naznaja, da se je angleška bojna ladja »Audacious« severno od Irškega obrežja dne 27. oktobra potopila, ker je bila naletela na mino.

London, 14. novembra. Reuterjev urad poroča: V poslanski zbornici je Bonar Law izjavil, da se je preskrba z živili izročila interaliranemu svetu za živila, ki je takoj storil potrebne korake. Če bi se obnavljalo motenje javnega reda, se bode podpora od strani alirancev seveda zavlekla ali bo morala izostati.

Stockholm, 13. novembra. (Kor. urad.) Bivši poljski član ruske dume Evgenij Dimza je tukaj umrl.

Bruselj, 16. novembra. Kralj Albert se danes vrne v svojo prestolnico. Pripravlja mu velikanski sprejem.

Berlin, 15. novembra. (K. u.) V soglasju z sklepom izvrševalnega odbora Delavskega in vojaškega sveta je pruska vlada izdala nastopno naredbo: Poslanska zbornica se razpusti, gosposka zbornica se odpravi.

Slavnostna predstava v Narodnem gledališču na čast srbski posadki.

»Divji lovec«.

Bil je lep večer: lep za srbske brate in za nas. Gledališče nabito do zadnjega kotička, po ložah in v parterju srbski častniki in vojniki, med njimi gospe in gospodične v narodnih nošah s šopki in cvetkami za drage brate; na vseh obrazih veselje in iskrenost. Godba zaigra »Onam« onamo... Morda je še ni šlo ljubljansko gledališče, gotovo pa že dolga, dolga leta ne; zdaj pa nam pripoveduje o naši svobodi, o neolčljivi Jugoslaviji; zato jo navdušenje in odobranje skoraj zadušijo. — V imenu deželne upravne komisije kot upravitelice gledališkega poslopja pozdravi srbsko posadko dr. Novak:

Čenjeni jugoslovanski državljani, dragi nam srbski junaki! Iskrena radost prevaja naša čustva, ginjena naša srca prepevajo množnega veselja, ko moremo Vas srbske junake pozdraviti v naši sredi na sedaj jugoslovanskem kulturnem pozorišču. Talijinem hramu Vaše in naše bele Ljubljane. Ponosni smo, da Vas vidimo v svoji sredi. Srbska vojska, čije bajno junastvo skoro nima zglede v svetovni zgodovini, je s svojo jekleno močjo, nadčloveško požrtvovalnostjo kljubovala sovragom, dokler jih ni — tlačitelje Jugoslovancev pritisnila ob zid in jim za vse veke vekov dokazala, da je pravica višja in silnejša nego številna moč krivičnih tiranov. Spasili ste svojo domovino, spasili ste našo domovino, ustvarili ste nam Jugoslavijo. Po dolgi časih težkega trpljenja ozira se Pam rosnio oko v rodne svoje kraje, mehka srca Vas vlečejo k deci, ženam, svojem. Vi pa zastopate oseba svoja čustva ko gre za splošen blagor skupne Jugoslavije. Največji zmagovalci ste, ko premagate tudi sami sebe in žrtvujete v teh časih svoje sile Jugoslaviji, da nam pomagate vzdržati red, krepiti nežno rast in — kar prav posebno povdarjam — varujete proti komarkoli

si bodi meje naše skupne jugoslovanske domovine. Tako izražate svojo ljubezen do nas ne v besedah, marveč v dejanjih. Zategadelj Vas prosim, da sprejmete naša gorka čustva hvalečnosti, ki Vas z njimi obsipamo, šopek, ki je lepši, kot ga nudi narava s svojimi cvetlicami. Vaša navzočnost med nami je simbolični znak tudi kulturnega edinstva med nami in Vami. Vaša dela dramatične umetnosti so tudi naša in narobe. Pod skupno jugoslovansko zaščito mogla se bo naša dramatična umetnost uspešneje razvijati, nego ji je bilo doslej v tuji državi usojeno. Tikoma pred izbruhom svetovne vojne smo bili zastopniki Ljubljane v Vašem, sedaj tudi našem divnem Belgradu pri odkritju spomenika narodnega prepoveditelja Dositeja Obradovića. Takrat so bile izrečene besede: »Ne samo kulturna, tudi gospodarska in politična enotnost vseh Jugoslovancev je naš bojni klic«. Danes vidimo uresničene naše sanje. Vi Srbi ste nam izvojevali živo resnico ene same, nedeljive, nerazdružljive, od Soče do Vardarja na zunanji in znotraj, po svojem sestavu in svojih čustvih enotne jedinstvene Jugoslavije.

V tem smislu si usojam v imenu deželne komisije, upravitelice tega hrama, Vas najiskrenejše pozdraviti. Kakor nam je blagovno srbski glas, kakor nas gane in presune Vaša narodna pesem, tako naj mi zveni tudi Vam naše narečje, naj naide pri Vas srčnega odmeva tudi naša narodna pesem, ki jo začujete iz naših grl. Vam srbskim junakom v pozdrav. Živeli srbski junaki, živela naša Jugoslavija!

Na Srbe se vsujejo cvetlice, ljudje vzklikajo in ploskajo, vmes pa »Lepa naša...« V županovi loži vstane srbski poveljnik, sedaj že splošno znani in priljubljeni podpolkovnik, Stevan Svabič. Njegove besede so izklesane iz kamena, diha jo življenje in moč. Vsi smo imeli občutek, tako mora govoriti on, ki je zaklinal Italijanom tako energični »Stoj!« Izjavil je približno sledeče:

»Draga brat! Kar smo v Ljubljani, smo vedno znova predmet vaših ovacij; ti ponovni dokazi vaše simpatije in bratske ljubezni nam dajejo moč, da vzdržimo in vztrajamo, dokler bo potrebno. Zahvaliti se vam ne morem z besedami, a oči so nam solzne srčne radosti. In tudi ni potreba, da bi vas zagotavljal naše bratske ljubezni. Ti soči in tisoči srbskih grobov nemo pričajo in govore o njeni veličini, o veličini ljubezni do svobode. Naše nekdanje sanje so se udeleštile, naši upi se uresničili: dobili smo novo, skupno neolčljivo domovino, Jugoslavijo. Skupno smo jo zgradili z našimi kostmi, zlepli jo skupno z našo bratsko krvjo. Naša naloga, naša sveta dolžnost je, da jo dogradimo do vrha. Za to pa niso dovolj besede, za to nam je potreba sloga, bratska sloga, pa delo in vztrajnost. Majka Jugoslavijo! Zdej te imamo in ne dajmo te nikomur več! Skupno smo te stvorili, skupno te bomo branili, naj pride sovražnik od koder koli. Živela Jugoslavija, živela jugoslovanska umetnost!«

Novo navdušenje, nova ploha cvetlic na srbske goste. Godba igra »Kje dom je moj, občinstvo poslušaj stoji. In potem, med burnim odobravanjem vedno lepa, veličastna himna svobode, marželjeva. Vse to v onem gledališču, ki je še pred tedni ječalo v sponah tolikih cenzur. Vsi čutimo novo dobo, novo življenje.

In po prvem dejanju še en pozdrav našim junakim zaščitnikom, kratak, a tem bolj učinkovit in prisrčen. Sredi izmed krasne skupine deklet in fantov stopi v ospredje krepak gorenski fant — nadrežiser Hinko Nučič, obe roki proži bratom v pozdrav in objem: »Bračo Srbi! Dobrodošli v beli, zdaj svobodni Ljubljani.« Igralci in gledalci se strmejo k skupnim ovacijam. Srbi se vzradoščeni zahvaljujejo.

»Divjeje loveca« so igrali prav dobro, posebno pa so učinkovale pester, življenja polne narodne skupine in pa naše narodne pesmi. — Predstave so se udeležili v nekdanji vladni loži zastopniki Narodne vlade, v loži bivšega deželnega odbora pa zastopniki deželne upravne komisije.

R sedemdesetletnici g. Andreja Senekoviča.

Sedemdeset — mnogo je let, —
Dolgo življenje, — Dolgo trpljenje, —
Malo miru, — Mnogo sadu, —
Zarja večerna, — Slava neizmerna!

Josip Stritar.

Jutri praznuje prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani gospod vladni svetnik Andrej Senekovič svojo sedemdesetletnico. Dolga je ta doba v življenju posumnika. Ako koga, mora navdajati našega jubilarja zavest, da ni zastojni živel, kajti vse svoje moči, posvetil je svojemu narodu. Deloval je dolgo vrsto let kot šolnik, vzgojivatelj slovenske mladine in kot pisatelj, ki nam je v svoji stroki preiskrbel učne knjige za srednje šole. — največ pa je storil za svoj narod kot prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda.

Dni svojih lenših polovico je imel že za seboj, ko smo ga pred več kakor desetimi leti volili prvomestnikom te družbe. Ko je prevzel vodstvo, bila mu je prva in edina skrb, zbuditi jo k novemu uspešnemu delovanju. Zavedal se je namreč docela, kaknega pomena je družba za slovenski narod, katerega so od vseh strani obkolili narodni sovražniki, hoteč ga ugonobiti. Za to se je z mladeniškim ognjem in svetim navdušenjem lotil obrambnega dela.

V času, kar načeluje družbi, se je zgradila monumentalna šola v Trstu in šola v Gorici, otvorila šola v Krmini in na Acquedottu v Trstu, razširila šola na Muti, ter otvorili otroški vrtec v Gaberju pri Celju, v Hrastniku II., v Koloniji, v Ormožu, pri Sv. Jakobu v Trstu, pri Sv. Mariji Magdaleni pri Trstu, na Vrdeju poleg Trsta, ustanovil je pa tudi prvo slovensko meščansko šolo v Trstu.

Hotela je pa v tem času pod njegovim spretnim vodstvom ustanoviti družba in zgraditi novo šolo tudi v Di-

či vasi na Koroškem in v Studenčih pri Mariboru, a zapretili so zgradbo teh šol, naši stari narodni sovragi.

Družbene zavode je organiziral, kot šolnik pa je skrbno nadzoroval družbene šole, ter skrbel za redni poduk in disciplino.

Nobena žrtve za družbo mu ni bila prevelika. Sam je obhodel naše obmejne kraje, ter se na svoje oči preprčal, kje je ustanoviti nove šole in stroške vrčice, da se napravi tež, preteči germanizaciji in poitalijančenju.

Zato pa je družba pod njegovim spretnim vodstvom vrlo napredovala. Slovensko občinstvo, je z zaupanjem zasledovalo blagovoritelnost nieno delovanje. Kako so vedeli ceniti Slovenca njegovo delovanje, so nam živa pričča naši mecen, ki so baš pod njegovim vodstvom zaupajoč v njegovo delovanje zmotno podprli z velikanskimi darovi, do tedaj z manjšimi sredstvi razpolagajočo našo šolsko družbo.

Toliko, kakor on doslej še ni nikdo storil za našo družbo in vse uspehe, katere je dosegla v teh letih družba, je pripisoval niemu. Zato pa ne bo slovenski narod nikdar pozabil njegovega delovanja za družbo.

Ob njegovem jubileju spominja se ga hvaležno ves slovenski narod, se leč, da naj bo večer njegovega življenja jasen, in proseč ga, da naj še nadalje deluje načelu naše dične šolske družbe.

Slava Senekoviču!

H. —

Politične vesti.

— Roke proč od Istre! Po uradni statistiki je bilo leta 1910. v Istri Hrvatov 162.963, Slovencev 55.755, Italijanov 145.525. Ta statistika je avstrijska, torej nam skrajno krivična. Jugoslovancev je v Istri v resnici najmanj 265.000. Oni Italijani, okoli 100.000 ne žive kompaktno na nepretrganem ozemlju, marveč raztreseno po raznih točkah Istre, pravih oazah sredi slovanskega sveta. »Hrvatski List« v Pulju piše k temu: Mi, ki poznamo naše Italijane, vemo dobro, koliko je med njimi čistokrvnih Italijanov in koliko slovanskih izrodov. Nespetno bi bilo te misliti, da bi mogla Istra priti pod Italijo, ko v tej deželi stanuje v ogromni večini naš narod in je le nekaj Italijanov raztresenih po mestih. Pa tudi bi ne bilo za Italijane častno, ki so se borili svoj čas za osvoboditev izpod nemške vlade, da bi spravili pod svojo oblast tuj narod, ki bi stopil z njimi v isto razmerje kakor nekdanj Benečija in Lombardija proti nekdanji avstrijski vladi, in ki njim kakor so oni takrat Nemcem, morali neprestano kličati: Fuori lo straniero! Ali vera v našo narodno bodočnost je tako trdna, da da prenašamo s stoičnim mirom vse boli in pričakujemo z zaupanjem zoro svobode, ključo našim neprijateljem: Proč če dani iskušnja, al vas višše biti ne če!

— Koroški deželni zastopniki na Dunaju, v Budimpešti, Zagrebu, Ljubljani, Pragi, Brnu in Monakovem. V seji koroškega provizoričnega deželnega zbora 12. t. m. je opozarjal poslanec Paulitsch na pomanjkanje stalne zveze z Dunajem. Treba bi bilo poslati tja stalnega zastopnika, pa tudi v Budimpešto, Zagreb, Ljubljano itd. ker je Koroška navezana na dovoze iz raznih sosednih dežel. Predlog so izročili gosposkarskemu odseku.

— Vite le France! Iz Pulja nam pišejo: Veliko je zanimanje Francozov za vprašanje pripadnosti jugoslovanskega spornega področja. Narod, ki je dal za velja srbskim bratom, ko so bili morali pred surovo in oholo tevtonsko silo zapustiti svojo domovino in zateči se na Francosko, spremlja s simpatijami in veliko naklonjenostjo delo Jugoslovancev za ujedinenje vseh jugoslovanskih pokrajin v Jugoslavijo od Soče do Vardarja. Zato pa kličemo: Vite la France! — Bratje ob Soči, le pomirite se!

— Jugoslovanci v Severni Ameriki. Svečanosti, prirejeni v proslavo obletnice, ko se je proglasila neodvisnost Severne Amerike, so se letos udeležili službeno tudi Jugoslovanci. Pred slavnostjo so Jugoslovanci razvili svojo zastavo na Agricultural Groundu pri Washingtonu. Nato so zastavo v slavnostnem sprevodu prenesli na slavnostni prostor. Zastavo so nosile 4 ameriške gospičice, med temi hčerka vojnega ministra Bakerja Mele. Pri slavnosti je kot prvi govoril srbski poslanik Mihajlovič. V svojem govoru je rekel med drugim: Ni se čuditi, da smo našli mogočne zaščitnike v Združenih državah, ki je reprezentant prave svobode. Leta 1915 so sicer naši sovražniki prebili srbsko fronto, a dosegli so s tem samo, da se je ves naš narod od Triglava in Jadrana pa dol do Egejskega morja vjedil v jedno nepremagljivo celoto. Zastava, ki smo jo razvili, je jasen dokaz za to. Nobenemu sovragu se ne posreči več, da bi nas razdvojil. Umreti hočemo ali pa živeti kot svobodni državljani. V imenu Slovencev je govoril dr. Bogomil Vošnjak. Rekel je med drugim: Prepričan sem, da dobimo svobodo v roke velike ameriške republike. Razvili smo svojo zastavo, da proslavimo rojstvo te na načelih svobode, enakosti in bratstva sloneče države. Posvedočiti hočemo s tem, da bo tudi naša bodoča jugoslovanska država ognjišče teh velikih načel. Naš narod ima jedno isto skupno bodočnost in enodušna želja vsega naroda je, da se končno ujedini v vse njegove veje. In to ujedinenje ne bo sloanelo na meču in krvi, ampak na volji celokupnega naroda

bi doživel enega najslavnejših hipov naše zgodovine. Pristojni Američani so izjavili: »Tak narod ne more propasti. Kakor je nam pred sto leti zasijala svoboda, tako mora priti veliki dan tudi za trpeče Jugoslovane!« Predsednik Zednjih držav Wilson je povabil za Jugoslovane k sebi kot goste dr. Biankinija z gospo. Dr. Biankini je zastopal Jugoslovane tudi pri oficijalni proslavi neodvisnosti Amerike. Pri tej svečanosti je predsednik Wilson vnovič poudarjal, da Amerika ne podpiše miru, dokler ne bo svet urejen na temelju svobode in pravice.

Plačujte dolžne davke in javne pristojbine.

Poverjenik za finance v Hrvatski in Slavoniji je izdal sledeči oklic, kateremu se poverjenik Narodne vlade v Ljubljani v polni meri pridružuje: S sklepom sabora (odnosno Narodnega vejea) je razveljavljen naš državno-pravni odnos do nasproti Ogrski (odnosno Avstriji, Stajerski itd.) ter so sedaj finance in finančna uprava v rokah vlade Narodnega vejea. Glavna žila državne uprave je pa denar. Brez nujnih denarnih sredstev ne more poslati nobena država in to velja v povečani meri za našo državo, ki je po krivdi vladajočih činiteljev avstro-ogrske monarhije bila skozi pol stoletja gospodarski zanemarjena in finančno izkoriščana. Prevzemajoč upravo naših financ pozivljamo se na domoljubnost celotnega naroda, da vse dolžne davke, pristojbine in javne datave kar najtočnejše in dobrovoljno plačuje, ker ta vplačani denar služi danes izključno v naše namene, za pokritje naših državnih potreb, katere so zlasti sedaj v početku ustvarjanja naše države zelo velike. Natančno plačevanje vseh državnih davčin ne bo dani danes samo zakoniti dolžnost, ampak tudi rodoljubna obveza vsakega poštenega in državi udanega državljanca. — V Ljubljani, 14. novembra 1918. Poverjenik za finance Narodne vlade SHS v Ljubljani dr. Vekoslav Kukovec.

Odkrite besede.

Hrvatski dnevnik »Agramer Tagblatt« od 8. novembra prinaša uvodni članek, katerega v naslednjem ponastavljam: »Ako odstavec posamezne svetle pojave v teku dolgih stoletij, dalje odresitno vzbuje in suženjskega sna od 31. maja 1917 naprej, krasno delo naših »veležadnih« emigrantov in naših legionarjev med svetovno vojno, vsebuje članek mnogo, mnogo bridke resnice o nečestni prošlosti Jugoslovancev bivše Habsburške države. Slabo bi stala naša stvar, ako bi tudi se sedaj, v dnevi svobode, živeli naprej v laži, ako bi se udeležili samoprevlari in bi se upirali odkritostim kakor tedi. Ko smo se kot zaslužni pod težo verig pogrezali v blatu robstva. Svoboda in laž se ne trpita med seboj in se izključujeta kakor odkritost in hinavstvo. In gorje nam, ako ne bi iz tokov krvi, ki so jo drugi prelili za nas, spoznali resnice, da dosežemo svoboda ni naša zasluha. To spoznanje je morda trpko in vzbuja sram v malenkostnih dušah, toda predprijeto je za novo življenje, h kateremu smo bili prebujeni. In samo brezobzirna odkritost napram samim sebi more našo dušo tako očistiti, da se izkazuje vredne novega življenja v svobodi, samopostojanju in človekoljubju. Gotovo, tudi mi jugoslovanski sužnji bivše habsburške monarhije, smo prelili v teh štirih letih morje krvi. Ali ta kri je tekla proti nam, ne za našo svobodo; ta kri nas naj ne bi spopila, temveč za našimi brati, temveč naj bi se trdneje skovala verige, katere smo skozi stoletja težko, zelo težko nosili, pod katerimi smo čedalje globlje, pa vedno tudi ponižneje klonili in pod katerimi bi se zgrudili, ako bi bila imela naša kri moč, da bi bila vzdržala avstro-ogrskega nestor na življenju.

To je resnica, pred katero ne smemo danes nič več zatiskati oči. Kajti gre za bodoče dobro in zlo vsega jugoslovanskega naroda. Naravno je tudi za nas, Slovence, Hrvate in Srbe nekdane habsburške države vse polno opravič. Dobri ljudje so opravičevali tudi črnce, ki so se v ameriških suženjskih vojnih borili na strani južnih držav. In dostojevski je spisal cele spise, da bi omilil obnašanje Bolgarov med osvobodilno vojno, katero je vodila za nje Rusija proti Turčiji. In velika velika dušna Rusija je podarila Bolgarom državo tako prostrano, kakor je pozneje bolgarsko izdajstvo ni moglo nikoli več priboriti. Stotisoč Rusov je moralo izbiti življenje za to Bolgarijo, od Bolgarov niti sto, pa so ti v turški službi. Dobri ljudje bodo gotovo našli tudi za nas opravičbe in nov Dostojevski bi zastrl našo krivdo na slovanstvo s tendenco opravičenja in pozabljenja. Toda to prepuštam dobri ljudem. Mi pa nimamo pravice, da se sami pred seboj opravičujemo za dejanja, za katera ni opravičila ne pred Bogom, ne pred vestjo. Ali bi morda žrtve Jugoslovancev bivše Avstro-Ogrske v boju za lastno svobodo bile težje kakor so, bile v tej vojni, ki naj nas bi bila pahnila še v večje suženstvo? »Ni večjega dokaza ljubezni, kakor če kdo da življenje za ono, kar ljubi«, pravi nekje sveto pismo. Mi pa smo dali življenje stotisočev za suženstvo.

Težki so greh, katere smo Jugoslovanci razbije habsburške monarhije storili na svojem ljudstvu, tem težji, ker so jih očetje skozi stoletja podedovali na sinove. Ako so očetje grešili, ko so izvolili Habsburžane in so se potem podvržili Ogrski, so sinovi se povečali svoj krivdo s tem, da niso niti poskusili otresti se tuje gospodstva, temveč so se v medsebojnem boju le še bolj utrjevali. Žalostna zgodovina jugoslovanske prošlosti pod Habsburžani se ne da izbrisati. Potreba je, kadar ločimo v luči svobode. Le z grozo moramo pomisliti, kakšna bi bila naša bodočnost, da nas niso osvobodili bratje. Kajti Srbija nas je osvobodila s svojo vojno, s svojim vernim vztrajanjem za pravico udeležitja in svobode Jugoslovancev, s svojim mučeništvom za jugoslovansko stvar. Nas je Srbija osvobodila in sicer brez našega sotruda. Resnici čast: in le zlobni ljudje, malenkostni duhovi in pokvarjene duše se upirajo spoznanju resnice.

Hrvatsko - slovenski shod na Brodu ob Kolpi.

Političen shod za hrvatski Brod ob Kolpi pri Metliki je sklical dr. Edo Lukinič, »narodni zastupnik« za karlovački kotar, dne 10. nov. t. l. kamor je povabil tudi bližnje Slovence, osobito Metličane. Predsednik zbora g. Rogovič z Jurova podeli po običajnem pozdravu nad poldrugi tisoč zbranih prisotnikov besedo omenjenemu poslancu, ki je v prvo v kratkem poročal svojim volilcem o svojem delovanju v hrv. in ogrskem saboru ter opravičeval postopanje koalicijske, ki je morala mnogokrat proti svojem političnemu prepričanju potegniti z madžarsko vlado, boječ se, da ta ne oropa hrv. naroda še tiste male svobode, ki jim je ostala v času vojne; prisiljeni so zaradi tega bili voditi »politiko lukavosti«, osobito tudi, da so prihranili svoji domovini kolikor moč veliko živili, ker bi jim drugače Madžari in Nemci bili pustili le malo, potisnili pa tudi še najpotrebnejše doma ostale može in sinove v krvavi boj proti lastnim krvnim bratom. Prav ugodno je došla po pok. dr. Kreku zasnovana deklaracija vsem narodnim poslancem, hrvatskim in srbskim rodoljubom, ki so razum Frankovcev nestrno čakali zaželenih priložnosti, da jim prinikne iz otožnega srca, že davno težko pritegnjen, zveljavna misel o resničnem udeležanju Slovencev, Hrvatov in Srbov. Pozdravljeno zlato solnce svobode na sinjem obzorju Jugoslavije! — Opozoril nas je govornik tudi na sedemletne vojne trpine, junaške Srbe, ki se niti oddahnili niso, da so prišli na pomoč naši »Narodni obranci« v Zagrebu in Ljubljani. Med šumenjem naše Kolpe so se vmešavali iz srca prihajajoči slava in živjokliči, katere naj s toplimi pozdravi zajedno prinaša ta zgodovinska roka družec se s Savo našim, toliko zatiranim in preganjanim rodinim bratom. Zaključiloč svoj navdušen in prav oblikovit z glasnim odobravanjem prisotnih prekinjeni govor, je pozval izborni, prikupljivi govornik vse k svečanostni prisozi, h kateri so vsi udeleženi državljani oduševljeno dvignili v hipu svojo desnico. Marsikomu je med tem svetim činom zasvitala solza nebeske radosti v očeh, ko smo ponosno stoje pod prostim nebom brez nadzorstva avstrijskih in madžarskih komisarijev dvigali svoj zaupljivi pogled k Vsenogodnemu z naškrenjevo prošnjo, da blagoslovi to našo skupno, novo državo, blaženo Jugoslavijo, kateri svečano obljubimo svojo neomejeno zvestobo in obrambo do zadnjega vzdihla.

Ko se je metliški župan g. Fleischmann z vznesenimi besedami zahvalil v imenu zborovalcev na vrlo uspešnem, vsem globoko v srce segajočem govoru rodoljubnemu poslancu, zaorila je pesem: »Lepa naša domovina«, koji je sledila z istim oduševljenjem druga: »Hej Slovanci!« — Stisnivi pri slovesu z odkritosrčno ljubavjo roke našim vrlim bratom Hrvatom, vračali smo se z najblažnejšimi vtisi radostno prepevač slovenske in hrvatske pesmi vsak na svoj dom.

Iz seje Narodne vlade SHS

z dne 14. novembra 1918.

Fm. Boroevič se je pisмено opravičil v zadevi znane nameravane sovražnosti proti Narodni vladi SHS v Ljubljani; Narodna vlada se z njegovo izjavo zadovolji in poroča v tem smislu Narodnemu veju v Zagrebu.

Priporoča se, naj vse občine, ki jih zasedajo Italijani, protestirajo proti zasedanju, in sicer ne samo pri poveljstvu dotičnih čet, ampak naj pošljejo protest tudi Narodnemu veju v Zagreb, ki naj stori vse nadaljnje korake.

Nadkomisar dr. Josip Fasching se je predstavil predsedniku kot pooblaščenec nemško - avstrijskega državnega urada za zunanje zadeve v Ljubljani.

Državni urad za zunanje zadeve Nemške Avstrije je odgovoril na tozadevne brzojavke Narodne vlade, da želi vprašanje jugoslovanskih uradnikov v Nemški Avstriji rešiti sporazumno z Narodno vlado; v to svrhu povabi Narodno vlado, da imenuje svoje pooblaščenca. Za pooblaščenca Narodne vlade pri tozadevnih pogajanjih se imenujeta ministri Janko Babič in Janko Babič. Generalni polkovnik Wurm poroča, da se je odpeljal dne 14. novembra zadnji večji transport avstro - ogrskega vojskovanja skozi ozemlje Narodne vlade SHS v Ljubljani, in se zahvaljuje Narodni vladi za naklonjenost in dejansko pomoč pri prehodu armade. Število vojakov, ki so se vozili skozi naše kraje v teh dneh, znaša 279.000; poleg tega jih je potovalo blizu 100.000 peš in s konji. Narodna vlada sklone, da se izreče zahvala železničarjem, ki so vršili ob teh težkih razmerah svojo važno službo.

Zastopniki tržaških Slovencev se povabijo, da pridejo v Ljubljano k skupnemu posvetoivanju z Narodno vlado o vseh tekočih vprašanjih, zlasti glede jugo - zapadne meje edinstvene države SHS.

Narodna vlada je imenovala dr. Julija Pavlička za svojega zastopnika v tolimskem političnem okraju.

Glede solstva v prehodni dobi se sklepe, da prevzame Narodna vlada začasno vse javno solstvo in učitelstvo v svojo upravo in je plača enotno brez ozira na sedanje kronovinske razlike. Končna ureditve solske vprašanja je pa stvar bodoče legislative in je ne more rešiti sedanja prehodna vlada.

Ob izbruhu svetovne vojne so bili mnogi učitelji preganjeni na podlagi democij. Tudi v slučaju, da se jim ni dokazalo nič kaznivga, so bili mnogi suspendirani in rekurzi leže dostikrat še danes v ministrstvu na Dunaju. Vsi taki slučaji se revidirajo in storjena krivica se skuša popraviti s tem, da se suspendirani razveljavijo in izgubljeni prejemki na plači povrnejo.

Nato sta poročala podpolkovnik Svabič in njegov pribočnik o korakih, storjenih pri poveljstvu italijanskih čet na Vrhniki proti nadaljnjemu prodiranju Italijanov.

Državnemu uradu za zunanje zadeve na Dunaju se odpošlje brzojavka, v kateri protestira Narodna vlada proti temu, da je izvršilni odbor deželne skupščine v Celovcu zasegel vse fonde vojnokreditnega zavoda za južno vojno ozemlje; Narodna vlada si pridržuje vse pravice do tega poprej skupnega zavoda.

O K L I C.

Pristojne oblasti se pozivljajo, da stavijo poverjenstvu za Narodno brambo predloge za oprostive mobiliziranih zdravnikov, ki so v civilni službi nujno potrebni.

Poverjenik za narodno brambo.

NAREDBA POVERJENIŠTVA ZA PREHRANO.

Naredba poverjenstva za prehrano z dne 7. novembra 1918, razglašena v uradnem listu pod št. 68, se razveljavlja, ker se je v besedilo te naredbe vrnilo več pomot.

Naredba se glasi: Za žitni zavod v Ljubljani se določajo naslednje oddajne cene: za 1 kg krušne moke 1 krono; za 1 kg obov 20 vin; za 1 kg ovsnene obode 50 vin; za 1 kg vseh drugih mlinških izdelkov 2 K; za 1 kg fižola 2 K 50 vin; za 1 kg krompirja 60 vin. Pri nadrobni prodaji se smejo zaračunavati pribitki do 10 odstotkov.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1918.

Dr. Ivan Tavčar s. r.

Dr. Fr. Mohorčič:

Pravosodne zadeve.

Naše pravosodje v novi državi zasigurno z nadaljnjim veljavo dosedaj obstoječih zakonov, in to tem lažje, ker smo tudi dosedaj Slovenci, (primorski) Hrvatje in Srbi (v Dalmaciji) imeli iste zakone; ker velja tudi na Hrvatskem vse izprva naš kazenski in državljanski zakon, in je-takorekče že na potu uvedba istega civilnopravnega reda potom hrvatskega zakonovega osnutka, kateremu so se oglašili tudi naši pravniki v Slov. Pravniku in Mjesecniku.

Važnejše vprašanje je glede zakonov, oziroma zakonitih naredb, ki so bile izdane samo za časno, in ki zlasti prenehajo že s pretekom tega leta in je nastalo preče vprašanje, če in kako naj se te naredbe obnove ali opuste.

Semkaj spada v področju kazenskega prava posebno naredba zaradi navijanja cen, in v področju zasebnega prava naredba v zaščito najemnikov.

Vprašanje, ali in v katerem obsegu osobito pododstvu naj se ponove ali podaljšajo dosedanje naredbe, zahteva tem nujnejše rešitve, ker urejujejo vse zadevne določbe socialno stanje in pred vsem zaščito gospodarsko slabjših slojev.

I.

Glede kazenskih določb zaradi navijanja cen je predvsem jasno, da gre tukaj za gospodarsko tehnična - torej pretežno strokovna vprašanja, ki zahtevajo več ali manj takojšnje rešitve, in glede katerih mora vsakdo sodno dolgovzno, na ponavljajoče se predloge strank in svedočev pri in nerazpoložnih izvedencev - kratkoma odločiti. Že svoj čas sem v Trgovskem Vestniku opozarjal na nesposobnost sodnega postopanja za rešitve te stvarine. Podrobneje na tem mestu ni čas razpravljati sedaj v podrobnosti.

Treba pa je takoj opozoriti, da je v obrtnem zakonu prepuščeno obrtnim in političnim oblastem, določati cene za nujne potrebščine, in so tudi določene kazni za kršitelje cen. Te kazni imajo prednost, da so učinkovite, da pa niso kakor sodne, neopopravljive, ne osebno sramotljive, vendar jih je možno odrediti brez odloga, in z njimi doseči zaželeni uspeh.

Ziva potreba je torej, da se za naprej kaznovanje prestopkov in pregreškov zaradi navijanja cen odzame sodiščem in prepušča obrtnopolitičnim oblastem, ki imajo nalogo reševati po najboljšem strokovnem prevdaku, in katerih morebitne poveritve se dajo naknadno brez vsake večje in zlasti osebne škode poravnati.

Shod jugoslovanskih žena v Zagrebu.

Te dni je priredilo »Udruženje jugoslovanskih žena« javen shod v Zagrebu. Na shodu je kot prva govornica nastopila g. Zofka Kveder - Demetrovičeva. Njen govor je bil velesladk in je izval na eni strani veliko odobravanje, na drugi stran pa tudi veliko nezadovoljnost. Govornica je v rezkih besedah kritizirala vedenje tako hrvatske, kakor srbske javnosti v Banovini začetoma vojne in med vojno. Obširno je razpravljala o vprašanju jugoslovanske države in protestirala proti temu, da se agitira proti kralju Petru. Njej bi bilo žal, ko bi Srbi mesto kraljevstva nudili Hrvatom republiko. Okrog kralja Petra se vije - po-nemamo vse to po »Obzoru« - velika romantika njegovega življenja. Slikajoč njegovo življenje, je predavateljica citirala dr. Kreka in poudarjala, da je bilo njegovo mnenje, da bodo Srbi imeli hegemonijo v jugoslovanski državi samo v slučaju, ako bodo sposobnejši. In prav je, da jo imajo. Ako je tako mislil slovenski republikanec, morajo to sprejeti tako Hrvati kakor Slovenci. Hrvati in Slovenci se bodo počutili dobro samo, ako se združijo s Srbijo. Ako bodo Hrvati skušali uveljaviti separatizem, ostali bodo popolnoma osamljeni, ker bodo tudi Slovenci stopili na stran Srbov. Naj se Srbom prepusti, da sami odločijo, da li naj bo ta narodna država kraljevina ali republika. Krivično bi bilo, ako bi se ta odločitev ne prepustila Srbom, ker so sami oni prebrali kri za svobodo. Nato je govornica prebrala resolucijo, v kateri jugoslovanske žene zahtevajo: 1. da se za ženam v jugoslovanski državi vsa politična prava, da bi moge sodelovati že pri konstituciji; 2. da se iz Narodnega veja odstranijo vsi, ki so politično ali drugače kompromitirani; 3. da se zagotovi zadostna in izdatna prehrana; 4. da Narodno veje takoj vloži predlog občinskega sveta v Zagrebu o reviziji stanovanj in 5. da Narodno veje poskrbi, da ne bodo žene in dekleta, ki izgube vsled povratka vojakov v domovino, svoje službe, ne ostanejo brez kruha in brez posla. — Po Zofkinem govoru je prišlo do burnih prizorov. Shod se je moral končati, ne da bi se moglo glasovati o stavljeni resoluciji.

Aprovizacija.

Če naj se reši Jugoslavija, mora se aprovizacija predvsem urediti in zagotoviti. Sedaj se veliko piše, kako se nemške države obračajo do Amerike in kako Amerika obljublja, da pride Nemčiji pravočasno na pomoč, da ne pogine za lakoto. Prepričani smo, da so razmere v Nemčiji, ki je bila dobro organizirana, še danes dosti boljše, nego je aprovizacija v naših deželah, katere niso nikdar v potrebnih množinah pridelavale živil. Narodna vlada je te razmere že večkrat pojasnjevala Narodnemu veju v Zagrebu in povdarjala, da je treba pomožno akcijo na Hrvatskem takoj v roke vzeti, zasnovati pa da se mora tudi pri entitnih državah. Ali danes čujemo samo, da se na Nemškem vrše priprave in da so načelstva avstrijske Nemčije, kakor tudi nekdane cesarske nemške države stopile že v najozjeto dotiko posebno s Severno Ameriko, da bi se pravočasno pričela vsa dela, ki naj bi zajamčila pravočasno aprovizacijsko intervencijo ameriškega kontinenta. Nam bi služilo v veliko tolažbo, če bi Narodno Veje v Zagrebu objavilo, kake korake je že storilo za ugodno rešitev aprovizacije po slovenskih pokrajinah, katere bodo že pred novim letom glad trpele, ako ne dospe pomoč. Posebno veselilo bi nas, če je Narodno Veje stopilo že v kako zvezo z entitnimi državami v tem pogledu, posebno z Ameriko. Če drugače ne, vsaj želiti bi bilo, da Narodno Veje od časa do časa oficijelno obvešča Narodno vlado v Ljubljani o aprovizacijskih svojih korakih, tako da bo sloven. javnost informirana in da ne bo pričela obupavati. Kar se tiče aprovizacije, ki nam bi došla iz Amerike, morala bi se ta nekako tako organizirati kot je bila svojčas organizirana pomožna akcija za Belgijo. To se pravi: živela se bodo morala dobavljati za jako nizke cene, ker jih ljudstvo drugače plačevati ne bo moglo. Se enkrat prosimo Narodno veje, da niti za trenutek ne opušča aprovizacije s svojega pogleda! —r.

Vesti iz primorskih dežel.

Iz Trsta poročajo: Uradni list je priobčil razglas, v katerem se je strogo zahtevalo, da so morali vsi kreditni zavodi v Trstu ter njihove podružnice zaključiti svoje knjige zvečer 12. t. m. in te zaključke tekom dveh dni predložiti gubernijski oblasti. Kreditni zavodi v drugih občinah Julijske Benečije morajo svoje knjige zaključiti 17. t. m. zvečer ter računse zaključke doposlati tekom dveh dni priporočeno na gubernijsko oblast. Vsi ti kreditni zavodi so odšli podrejeni direktnemu nadzorstvu gubernijske oblasti.

Pismo iz Pulja, 12. novembra popoldne. Poročam, da Italijani izkrcavajo vedno več vojsk, ki zaseda tudi okolice. Prevzemajo vse objekte. Mornarje pošiljajo domov in jih nadomeščajo z italijanskimi. Odposlanec Angleške je zatrdil, da so Italijani zasedli Istro v sporazumu z entento. Po njegovem naročilu so naši izkrcali vojni ladji »Prinz Eugen« in »Tegethoff«, ki sta prvi dan poročitvi imeli angleško in italijansko zastavo, sta imeli drugače samo italijansko. 11. t. m. je priselja v Pulj francoska križarka in danes sta priselja dva ameriška odposlanca. Jutri odpošljejo nad 1000 Bošnjakov in nad 2000 mornarjev v Dalmacijo, to je domov. V par dneh bodo izpraznili vso mornarico, tako da bo samo italijanska posadka na razpolago. Ako se odtegne še češko-slovaška legija, ostanejo Slovani v Pulju v kratkem brez lastne vojske zaslonbe. — Francoske ladje ostanejo v pulski luki.

Neresnične vesti o potopitvah in razstrelitvah. Iz Pulja nam poročajo, da vesti, da bi bile vojne ladje »Zrin« in druge potopljene ter razstreljene trdnjava Barbarigo, ne odgovarjajo resnici. Razven »Viribus unitis« ni poškodovano nič.

10.000 Italijanov v Pulju. Do 12. t. m. se je izkrcalo v Pulju nad 10.000 Italijanov.

Dnevne vesti.

Generalmajor Rudolf Maister iz Maribora se je danes jutraj pripeljal semkaj. Vrne se v Maribor s posebnim vlakom danes popoldne.

Osebe vesti. Oukraini glavar dr. F. V. Mathias v Radovljici je premeščen v službo k Narodni vladi v Ljubljano. — Vladnemu tajniku Antonu Mencingeriu se je poverilo vodstvo oukrajne glavarstva v Radovljici. — Dr. Fran Ogrin, oukrajni komisar v Čenomu, je premeščen v Postojno, kjer se mu je poverilo časno vodstvo oukrajne glavarstva, in ne v Radovljico, kakor je bilo pomotoma zadnjič objavljeno. — Absolvirani jurist dr. Ciril Pfeifer je spretet v pripravilavno službo politične uprave in pridelen oukrajnemu glavarstvu v Ljubljani v službovanje. — Absolvirani jurist Anton Svetina je imenovan za konceptnega praktika pri politični upravi in pridelen v službovanje oukrajnemu glavarstvu v Črnomlju. — Namesto vladnega tajnika Josipa Friedla, ki se je službi odpovedal, je k magistratu v Celje premeščen vladni koncipist Ivo Poljanec. — Ludovik Šimek, oukrajni komisar pri agrarnih operacijah na Kranjskem, je izstopil iz politične službe na Kranjskem ter vstopil v službo Čeho - slovaške države.

Koliko časa se? Ako človek hodi po jugoslovanskem mestu Ljubljani in bere razne napise, kakor Frana Josipa ulica ali pa celo na Gradu »nadvojvode Evgena razgled«, dočim so take in podobne naslove celo med Nemci odpravili, mora to naravnost izzivati. Vprašamo samo: ali smo v Jugoslaviji, v oni osvobojeni, strahne nemškega in avstrijskega jarma rešeni novi domovini? Vemo, da se ne da vse storiti čez noč, vendar pa je

treba že zdaj počasi misliti, kdaj na primer izgine tisti tudi z umetniškega stališča brezokusni spomenik pred jušnično palačo, ki kazi cel obraz lepega Slovenskega parka. Razumemo položaj, a naj se nas ne pusti predolgo čakati... Na Gradu je že izginil cesarski spomenik.

Italijanska patrulja v Ljubljani. Z vlakom št. 852 se je danes ob 4. zjutraj pripeljala v Ljubljano pod poveljstvom nekakega nadporočnika italijanske patrulje, ki je štela kakih 20 mož. Ko je italijanski častnik na kolodvoru hotel izstopiti, ga je takoj obkolila srbska patrulja, in poveljujoči srbski častnik je italijanskega nadporočnika opozoril, da je Ljubljana v območju srbskih kot entitnih čet. Zato mu zabranjuje v Ljubljani izstopiti, v slučaju, da bi pa vendar le hoteli Italijani to storiti, bi bili Srbi primorani jih razorožiti. Kakor se je izkazalo, so se Italijani pomotoma pripeljali v Ljubljano. Bili so na potu na Vrhniko in so hoteli izstopiti na Brezovici, da bi se peljali na Vrhniko. Italijanska patrulja se je seveda s prvim vlakom zopet vrnila proti jugu.

Germanizacijsko delo raihnih oblasti je pokvarilo toliko naših rodinskih imen, da imamo v uradnih zapisnikih zapisanih vse polno: Suppentschitsch-ev, Collenz-ev, Jurkowsch-ev, Rabitsch-ev itd. Naši sedanjí uradi naj tedaj službeno pozovejo vse svoje uslužbence, naj ti sami prijavijo pravilno pisavo svojih imen. Tako bomo kmalu razločevali praso od pšena in — postopali z nemčurji ali s pomencimi ljudmi — kot z Nemci!

Zbiranje podatke o italijanskih nasilnostih. Narodni svet v Ljubljani pozivlja občestvo, naj zbira točne podatke o nasilnem postopanju Italijanov v zasedenem ozemlju ter jih pošlje, z natančnimi in zanesljivimi dokazili na njegov naslov.

Casnikarske železniške karte. Hrvatski listi javljajo, da je poverjenik za železnice in promet pri Narodnem veju v Zagrebu Venceslav Wilder odredil, da bodo v bodoče dobivali casnikarji po poklicu proste železniške vozne listke po vseh orogah države SHS. V Avstriji in Ogrski so proste imeli proste vozne listke samo nemški in madžarski casnikarji, dočim so se prošnje slovenskih žurnalistovskih organizacij ostale popolnoma brezuspešne. Da se da ta udobnost sedaj jugoslovanskim casnikarjem, je popolnoma v redu in tudi pravično.

Razveljavljenje naredb prehranjevalnega urada na Dunaju z dne 5. septembra 1918 št. 328 dr. zak. tiče se kuharja žganja. Po ukazu poverjenika za finance narodne vlade SHS, v Ljubljani z dne 5. novembra 1918 se je proglasila naredba prehranjevalnega urada na Dunaju izdana 5. septembra 1918 in razglašena v dr. zak. za Avstrijo pod št. 328 o omejitvi žganjakehe z dnevom razglasitve tega ukaza za omejitve Slovenije neveljavnim. Zganjekuha iz kakoršnihkoli snovi je tedaj v bodoče dovoljena na podlagi splošnih predpisov o davku na žganje, tedaj posebno proti pravilni priavi pri pristojnem uradu in roti plačilu narejane. Licenčna pristojbina odpade in pridelano žganje je na razpolago producentu. Posebne prošnje za dovolitev žganjekuha, ki so že vložene pri finančnih oblastih se z ozirom na javni razglas omejenega ukaza narodne vlade SHS, v Ljubljani ne bodo nadalje reševale. Že rešene in med tem dostavljene ali še nedostavljene dovolitve za predmetno žganjekuho postanejo s tem brezpredmetne. Prednisi za davka prostozganjekuho s tem niso prizadeti.

Sestanek inženirjev je radi današnjega koncerta odložen na ponedeljek, dne 18. t. m. Vrši se v gostilni pri Mraku na Rimski cesti ob pol osmi uri zvečer.

Vsi slovenski visokošolci se radi važnih zadev pozivljajo, da pošljejo svoje naslove, letnice mature, katero fakulteto obiskujejo in število absolviranih semestrov na naslov Josip Turk, jurist, Ljubljana, Radeckega cesta št. 3.

Aprovizačni odbor učitelstva v Ljubljani ima v ponedeljek 18. novembra ob 6. uri sejo v »Učiteljski tiskarni«.

Češki železničarji. Iz skupnega prometnega komiteja na Dunaju poročajo, da zahteva češko-slovaška vlada, da ostane češko železniško osobje v naši državi, dokler je potrebuje narodna vlada. Brzojavni ukaz pride.

Javna ljudska knjižnica Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj ima odslai na razpolago tudi češke knjige. Nabavila si je zadnji čas večje število izbranih srbohrvatskih knjig, tako da skuša zadostiti vsem novim zahtevam izposojevalcev. Knjige v cirilici kupi, kdor bi jih imel kaj na razpolago. Knjižnične ure so vsak torek, četrtek in soboto od pol 5. do pol 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. popoldne na Vožarskem potu št. 2. t. i. koncem Florjanske ceste, postajašče električne cestne železnice. Vstop vsakomur prost.

Deželna zveza gostilničarskih združ na Kranjskem in Ljubljani je sklicala za ponedeljek, dne 18. nov. t. l. ob 3. popoldne izvanredni občni zbor v gostilniške prostore g. Kavčica na Privozu št. 4, (tramvajska postaja Privoz). Glavni predmet razpravam je poročilo o položaju na vinskem trgu in sklepanje o možnostih, kako priti do realnih vinskih cen.

Moisterska bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani razpisuje svojo jubilejno ustanovo v znesku 80 kron. Ubožne udove po umrlih članih blagovolijo naj za podelitev omenjene ustanove svoje prošnje naj, kasneje do 1. decembra t. l. vložiti pri predsedniku g. A. Gjudu, Kongresni trg v Ljubljani.

Prometni oddelek Narodne vlade v Ljubljani poroča: Italijanski guverner v Trstu je dovolil tukaj bivajočim beguncem iz Primorskega povrate domov. Ker so razmere postale zopet normalne, se priporoča vrnitev. Južna in državna železnica pripravita posebne begunske vlake iz Ljubljane do Gorice in Trsta. Prvi begunski vlak vozi dne 23. novembra iz Ljubljane gl. kolodvor po južni železnici v Trst. Odhod drugih vlakov se bo pravočasno naznanil.

— **Akademija ljudsko izobraževalno društvo** v Ljubljani priredi prihodnji petek, dne 22. novembra t. l. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma predavanje o gospodarskem, političnem, kulturnem in socialnem življenju Amerikancev. Predava dolgoletni ameriški žurnalista g. Aleksander Toman. Vstopnina 1 K, dijaki in delavci imajo prost vstop. Vsled važnega predmeta je številna udeležba vsekakor umestna. — **Odbor.**

— **Pomanjkanje sladkorja.** Vsled nastalih političnih razmer in omejitve železniškega prometa so izostali dovozi sladkorja. Zaradi tega sladkorna zveza začasno ni v stanju preskrbeti dežele s sladkorjem. Narodna vlada se je obrnila do Narodnega višjega v Pragi s prošnjo, da izposluje nadaljno redno dobavo sladkorja za slovensko ozemlje. Dotlej pa, da se uravna dovoz, je pač treba potrpljenja, kar naj prebivalstvo upošteva. Preskrbovanje in razdeljevanje sladkorja za celo slovensko ozemlje prevzame odsele sladkorna zveza oddeleka podružnice Jadranske banke v Ljubljani. Nemudoma naj se javijo isti vsi potrebni podatki glede množine mesečne porabe ter krajevnih razdeljevalnic.

— **Na državni obrtni šoli v Ljubljani** se namerava, ako se oglasi zadostno število učencev, otvoriti s novim letom 1919 zopet stavbna obrtna šola za zidarje, tesarje in kamnoseke, obstoječa iz pripravljalnega in dveh strokovnih tečajev, katerih vsak traja po pet mesecev. Ti tečaji imajo namen podati pomočnikom zgoraj omenjenih obrtov ono znanje in one spretnosti, ki so podlaga uspešnemu obrtovanju in jih usposablja za strojske izkušnje. Odnosno izpričevalo skrajša vsarjem in kamnosekom predpisano praktično usposabljanje za eno leto. Absolventi dobe tudi službe železniških mojstrov pri državnih železnicah. Poštno in telegrafsko ravnateljstvo jih sprejema za stavbne pomočnike; ako napravijo potem predpisane teoretične in praktične izpite, lahko dosežejo službo poštinih oficijev. Sprejemni pogoji so dovršena ljudska šola, 17. leto in dokončana učna doba v obrtu. Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K. V to svrhu naj se zleže učenci pri ravnateljstvu državne obrtne šole v Ljubljani takoj ustmeno ali pismeno in naznanijo svoj natančen naslov.

— **Visoki narodni vladi v Ljubljani.** Iz železniških krogov nam piše. Veliko število jugoslovanskih železničarjev je že nad leto dni v disciplinarnih preiskavah, katerim povod so bili v mnogih slučajih prav neznačni prestopki. Ob porodu Jugoslavije je disciplinarni aparat zaspal, a akti v predalih ravnateljstva drž. žel. v Trstu jih duše še nadalje. Prizadetim je onemogočeno redno napredovanje in so občutno oskudovani pri dražinskih dokladah in to v natežnih časih. V času, ko se vsipa milost pomiloščenja vsesranksko, se obrača tudi železničar na velikodušnost narodne vlade s prošnjo, da poskrbi tudi za uboga trpinca železničarja, recimo amnestijo. Na stotine prizadetih in njihovih svojcev bo do pozdravljalo ta čin s hvaležnostjo, a bo de isti blagodejno vplival tudi na neprizadete tovariše. Hvaležnost, pomnožena vsravnost in požrtvovalnost vam bo de v povračilo. — Prizadeti železničarji.

— **Ljubljanska aprovizacija.** Iz uradniških krogov se nam piše k naši notici pod tem naslovom od 14. t. m.: Da so se nekateri ljudje založili v živili po kolodvorih, je resnica, res je pa tudi, da sem ni šteti nas uradnikov in delavcev, ki moramo biti cel dan v službi in torej nismo imeli časa nabavljati si na ta ali oni način z železnice prepotrebni živili. Preskrbeli so se s tem blagom taki ljudje, ki imajo čas ves dan postajati okrog, ki imajo že itak vsega dosti, pa tudi oni, ki imajo razne zveze, kakršnih uradniki in delavci po večini nimamo. Če nam je določeno še naprej živeti v največji skromnosti, se bomo udali, zavest pa imamo, da mnogokrat tisti najbolj vplijejo po aprovizaciji pomoči, ki imajo priliko pod roko si nabavljati prehrano, katero z oduševljenimi cenami prodajajo naprej. Koliko na kolodvorih nabranega blaga se bo prodalo s 1000 odstotki dobička potrebujemo trpečemu bližnjemu!

— **Lep primer požrtvovalnosti naših mornarjev.** Iz Pulja nam izjavlja 12. t. m.: Včeraj sta izročila podčastnika Musić in Kvas upravnistvu »Hrvatskega Listca 6066-kron 10 vinarjev kot čisti dobiček Gospodarskega odseka mornariškega mostva na brodu »Stefanija« ter izjavila, da je mostvo sklenilo soglasno, da se ta znesek daruje za fond Narodnog vieća mestnega odbora Pulja. Ta čin našega jugoslovanskega mostva je pač nasledovanja vred. Ziveli!

— **Kdor kaj ve o Čehu praporščaku** gospodu Cehnerju, pešpolka št. 122 v Ljubljani, naj blagovoli to sporočiti uredništvu »Slov. Narod«. — **Zora Bajt, Ljubljana.** Polianska cesta 21/I. prosi, ako kdo izmed tovarišev njenega brata Rafaela Bajt, ki se je nahajal v Čedroju strelski polk 2. IV. Komp., II. Zug, kaj ve, naj tej blagovoli sporočiti na gornji naslov.

— **Kurent.** 7. številka izide v sredo, 20. t. m. Da se je ta številka tako zakasnila, so krive razmere, kliseje, ki so bili naročeni že pred tremi tedni, smo dobili še-le včeraj. Ko bi imeli v Ljubljani zavod za izdelovanje klisejev, bi se »Kurent« nikdar niti za en dan ne zamudil. Založništvo se ne straši nikakih zaprek, niti ogromnih stroškov (kliseji so n. pr. desetkrat dražji kot pred vojno, istotako papir, tisk in stavek), samo da ustreže svojim prijateljem in naročnikom. Kakor hitro se razmere nekoliko uredijo, bo »Kurent« izhajal redno — brez zamud. Danes pa še drugi listi, ki jim ni treba čakati na kliseje, ne izidejo redno. — **Kurent** je danes brez dvoma najboljši jugoslovanski humoristični in satirični list. Krog sotrudnikov in prijateljev narašča, želimo pa, da bi enako naraščali tudi naročniki. Čim več bo naročnikov, tem boljši bo lahko list. Kakor hitro bo to mogoče, bo »Kurent« izhajal tedensko, na finešem papirju in — v barvah. Agitirajte za list, pridobivajte mu novih naročnikov.

— **Gospa zdravnica dr. Eleonora Jenko** — Groyer ordinira zopet v navadnih urah.

— **Umrla je in bila danes v Ljubljani** pokopana ga. Ivana Malič, mati znane altistinje gđe. Angele Maličeve, stara 70 let. — V Ribnici je umrla ga. Neža Oražem rojena Somrak.

— **Z lga nam pišejo:** Povsod se vse, lite svobodne Jugoslavije le pri nas je vse tiho in ne vidiš ne zastavice. Naš župan, župnik in nadučitelj še danes ne verjamejo, da je konec habsburške nemške tiranije, in orožniški stražarje se javno roga Jugoslovonom, češ: le čakajte, kmalu vam spet navjemo uro! Nikogar ni k nam da bi pomel ta strašila, ki delajo zgago med nami, in ki bi odprli izancem oči! Zadnji so med zadnjimi! Opozorjamo torej okrajno glavarstvo, šolsko oblast in knezoškofijski ordinarijat, naj dajo pismena navodila svojim podrejenim uradom, kako se imajo danes vesti. Ti zaplankanci namreč niti časopisom niti letakom ničesar ne verjamejo. »Novice« in »Resnice« ni več, drugača na splošno ne berejo. Treba je torej naše ljudi ker ni drugače, uradno temeljito prebuditi, ker spe nezdramno.

— **Iz Skofije Loke nam pišejo:** Z ozirom na dopis iz Skofije Loke v »Slovencu« z dne 13. listopada odgovarjamo sledeče: Zalibog so opisane razmere resnične, kajti namen Narodnih straž se je pri nas zlorabljal v ponolnoma egoistične namene. Ker se temu boljševizmu ni dalo odnemoči, so sklenili člani »Orla« in »Sokol«, da korporativno izstopijo iz Narodne straže. Nočemo in ne moremo biti odgovorni za škandale, ki so se in se še gode. Imeli smo vedno cilj pred sabo in smo žrtvovali vse v varstvo domačih. — Za predsedstvo »Orla« Jože Okorn, tajnik. Za predsedstvo »Sokola« Rudolf Zihnerl, kot načelnik.

— **Na državni gimnaziji v Kranju** se prične redni šolski pouk v sredo 20. novembra. — Ravnateljstvo.

— **Iz Novega mesta poročajo:** da se na tankašnem okrajnem glavarstvu še vedno blesti napis: »K. k. Bezirks-hauptmannschaft, c. k. okrajno glavarstvo«. Kai je v Novej mestu tako malo narodnega navdušenja in zavednosti?

— **V Mariboru je umrla** zd. Ilka Golec iz zavedne narodne rodbine.

— **O Boročevem sinu.** Iz Pulja nam pišejo: Včeraj so našli truplo Boročevega sina. Sošolca in nesrečnika, kadet Baumel je najdenega mrtvega agnosciral. Ni tedaj nobenega dvoma, da so našli pravega. Truplo so prenesli v mrtvašnico mestnega pokopališča. Obvestilo so tudi komando kadetnice v Mariboru. Očeta in matere pa ni bilo mogoče obvestiti, ker nikomur ni bilo njih bivališče znano. Dr. Jurtela je odredil, da je bil mladi Boročev danes ob 5. popoldne tu na mestnem pokopališču s konduktom dveh duhovnikov v provizoričnem grobu pokopan. Narodna obrana je bila pri pogrebu zastopana po treh častnikih. Narodni svet, pa po dr. Jurtelu. To na znanje staršem pokojnika.

— **V Gradcu je umrl dr. Fran Žužek,** pristav c. k. prokurature. Pokojni je sin ing. Frana Žužka, ki je bival pred leti v Ljubljani. Blag mu spomin! Prestalim naše sožalje!

— **V Zagrebu je umrl bivši dolgoletni urednik »Obzora«** Ivan Grsković. Bil je navdušen rodoljub, inteligenčen in marljiv častnik, kot človek pa blaga poštena duša. Blag mu spomin.

— **Kino Ideal.** Včeraj prvič predvajali film »Dečki iz Pavlove ulice« je dosegel kar najboljši uspeh. Vsebina tega krasnega filma, zgodba šolske mladine v 4. oddelkih je povzeta po istimenskem romanu slavnega orskega pisatelja Frana Molnara. Režiser Bel-Balogh, v glavnih vlogah znani madžarski umetniki Ladislav Gvarfás, Ivan Hatvány, Ernő Weiss, Aleksander Dravai, Ilona Mattvasowicz in Stefan Bazsony. Poleg tega se enodejanska veseloligra »Moderna devica«. Snored se predvaja samo še do ponedeljka, 18. novembra in je tudi mladini dostopen. Kino Ideal.

— **Izgubila se je v Šiški** goslinke Križ do šole črna volnena bluza s svilenim ovratnikom. Pobralla jo je neka oseba iz Dravli, ki je dobro znana. Se prosim, naj jo prinese v hišo Jančiča, prej Črnetova hiša, ako ne prinese nazaj, se bo proti njej sodniško postopalo.

— **Ukradena kobilica.** V četrtek popoldne je bila ukradena pri »Figovcu« lepa angleška kobilica, do 160 cm visoka, kostanjeve barve, z belo liso na čelu. Kdor naznani storilca, dobi 500 K nagrade. — Oskrbništvo Bleiske graščine, Bled. — Prosimo zlasti županstva in orožništva, da poizveduje.

— **Izgubil se je mlačen bel kodrast psiček,** sliši na ime Lili. — Kdor ga pripelje nazaj, dobi nagrado v denariu ali v živilih pri vratarju v mestni klavnici.

— **Poštni promet in položnice.**

Ker se je vzpostavil po možnosti že redni poštni promet in pošto — hranilnično poslovanje s položnicami, prejmo danes vsi oni cenjeni naročniki, katerim poteka naročnina, položnice, v svrhu obnovitve naročnine. Prosimo, da se pravočasno poslužijo položnic. Zamudnikom se bo de list ustavljal ta mesec v sredo dne 27. novembra t. l. Na reklamacije zaradi ustavljanja lista se ne more posameznikom odgovarjati.

— **Narodno gledališče.**

Iz gledališke pisarne. Danes, v soboto zvečer se vrizorji Medlerova komedija »Namišljeni bolnik« za abonement »C«. — V nedeljo popoldne je ljudska predstava ob znanih cenah »Morala gospe Dulske« izven abonementa. Predstava prične točno ob pol 3. popoldne. — Zvečer ob pol 8. prvič v sezoni Ogrineva veseloigra v dveh dejanjih »V Ljubljano to dajmo« in Aleševčeva burka »Nemški ne zna« izven abonementa. — V ponedeljek je gledališče zaprto. V četrtek ob pol 8. »V Ljubljano to dajmo« za »A« abonement. — V sredo prva klasična predstava »Hamlet« popoldne ob pol 3. za diake in njih spremljevalce ob znanih cenah. Zvečer se vrši generalna skušnja na odru za opereto, zato ostane gledališče zaprto. V četrtek ob pol 8. zvečer bo prvič v sezoni Messagerieva francoska opereta »Michusovi čerki« izven abonementa.

Prosveta.

— **Slovensko — angleška slovnica,** prirejena za slovenski narod. Prodajalna cena 5 K 50 v. komisijski pri Kleinmayer & Bambergu v Ljubljani. — Slovenska tiskovna družba v New Yorku je izdala za naše rojake, ki prihajajo v Ameriko že leta 1912 to slovensko — angleško slovnico. Natisnila sta to slovnico Kleinmayer & Bamberg. Slovnica ima namen Slovencu na lahek in pregleden način podati slovnico angleškega jezika in mu omogočiti, da se čimpreje nauči temu jeziku. Slovnica je vseskozi sestavljena praktično in ni dvoma, da bo dobro služila svojemu namenu. Knjigo je sedaj dobili v komisiji tudi pri gori označeni ljubljanski tiskarji, Marsikdo ki bi se rad naučil angleščine, bo gotovo rad segel po tej praktični knjigi.

Književnost.

— **Pod novim orlo.** Zgodovinska povest. Natisnila in založila Narodna tiskarna. Ta povest, ki je svoječastno vzbudila med čitateljem občinstvom veliko zanimanje, je izšla v drugi izdaji že leta 1914 tik pred vojno. Knjiga se ni mogla takrat dati v promet, ker se dejanje vrši v dobi francoske okupacije za časa kraljevstva Ilirije. Sedaj so te ovire odpadle in založništvo pošilja povest v svet v prepričanju, da bo čitatelje občinstvo baš sedaj z največjo radostjo seglo po nji. To tem bolj, ker je pisana zares velesnimivo. Knjiga se dobiva v Narodni knjigarni v Ljubljani. Stane 4 K, s pošto naprej plačljivo 5 K, ali pa po povzetju.

— **Nailenše božično in Miklavževo darilo** je brezdomno Levstikov »Martin Krpan«. Pred nami stoji izklesana postava Martina Krpana. Bistra otroška glavica si ga bo ogledala natančneje in bo morda spoznala v njem kaj več. On Krpan prihaja zmagoviti s cesarskega dvora z namenom, da se na Dunaj ne vrne več. Ali ne leži v tem prisrčnem sedenju časa. Blizamo se večerom od mladostnih sre s hrepenejem pričakovanjem in tu opozorjamo slovenske strahije naj mladina med darili našega Krpana nikar ne pogreša. V neizostni živčni otroška duša išče preproste iskrenosti in čiste poštene sile. In to je Martin Krpan. Levstik ga je okrasil s tako jedrnatim slogom in s takim poštnim neprilipenim ponosom, ki se tako zelo razlikuje od elegantnih zakrinskih princev ene mračne devete dežele. Slovenski stariši, daruite Krpana svoji deči, on nosi znake velikega genija v sebi in to je naš Levstik bil. Knjiga, ki razpolaga s krasnimi ilustracijami našega risarja Smerkarja se dobi v Katoliški knjigarni in stane 5 K, s poštnino 50 vinarjev več.

— **Za bolezen so tonilce, za lubezen jih pa ni!** Soisal Blaž Pohl in izdal in založil Ivan Jakopič. Cena 2 kroni 60 v. n., s poštnino 3 K, po povzetju se ne pošilja. — Ta vesela povest, ki je ob izbruhu svetovne vojne vsled avstrijske nemške cenzure izhajala v »Slov. Narod« v skrajno pristrženi obliki, je izšla zdaj popolna in ponatiska. Knjižica pripravi čitatelju par veselih ur, zato jo toplotno priporočamo, da si jo vsak kupi. Prodajo je prevzela Narodna knjigarna v Ljubljani.

— **Vrné Jošt, Ob enajsti uri** (Stvarna razmotrivanja ob obletnici majniške deklaracije). Samozaložba. Natisnil Anton Slatnar v Kamniku. 1918. Str. 24. — Avstura je mislila iziti že maja meseca, a avstrijska cenzura se je baje spotikala ob nekaterih mestih; avtor ne ve, zakaj, in mi tudi ne. Zakaj dno brošure je tisti, ki nam je v zadnjem letu toliko škodil, ker nas je zadrževal v polovici carstvu, hoteč biti jugoslovanski in avstrijski obenem; to dvojje pa je nezdružljivo. Nekatera pozlavlja, kakor »Zemljepisna vsebina Jugoslavije« in »Naši zakladi« imajo pozitivno vsebino.

Razne stvari.

— **Darovi za preostale po čehu — slovaških legionarjih.** Čehi nabirajo z vsročno vmeno darove za preostale po čehoslovaških legionarjih in za invalide legionarje. Pri živnostenski banki v Pragi je vloženih doslej darov 1.130.267 K 88 v. n.

— **Kar je črno, je črno!** Kavarno Habsburg v Pragi je hotel lastnik sedaj ovenčati in okrasiti s českim barvami (rdeče-belo), ravno tako lahko, kakor jo je svoj čas med strašnim krikom ovenčal v »Habsburg«. Ljudstvo pa te »izpremembe« ni pripustilo; poslalo je marveč deputacijo in ta ga je pozvala, naj takoj sname česke zastavice, drugače da ne jamči za to, da bi kavarna ne bila razbita. — Kar je črno, naj se ne kaže kot belo!

Aprovizacija.

IZ SEJE MESTNEGA APROVIZACIJSKEGA ODSEKA.

dne 15. novembra 1918.

Moke za kruh ima mestna aprovizacija toliko na zalogi, da shajamo do konca tega leta. Vse moke za kruh je pa toliko v Ljubljani, da je krita potrebščina do sredi januarja 1919. Moke imamo torej približno za dva meseca na zalogi. Ker za enkrat še ni nobenih zagotovil, da dobimo od zunaj moke, je neobhodno potrebno, da kar najbolj štedimo z obstoječo zalogo. Vendar je upati, da bo pomanjkanju kmalu odpomagano z večjimi dobavami iz Hrvaške in inozemstva. — **Fizola, kaše in ajdove moke** aprovizacija nič ni prejela, to posebno vsled tega, ker komisariji po deželi niso izvršili revizij kot bi jih morali. V aprovizacijskem skladišču je nekaj moke iz koruznih kali. Ker moka ni užitna, se jo proda kot krmo za živino po 1 K 20 v kilogram. Iz vseh ljubljanskih pekarn je kruh kisel, ker ni kvasa. Snovi za izdelovanje kvasa smo dobivali iz inozemstva. Sedaj je vsak dovoz onemogočen. Sodi se, da bo pomanjkanje kvasa trpelo še k večjemu 14 dni in bodo med tem časom gotovo prišle snovi za izdelovanje kvasa. Aprovizacija je prejela večjo množino hrvaškega krompirja, ki se razdeli prihodnje dni po okrajih na izkaznice za krompir. Zelja

ima mestna aprovizacija precejšnjo množino okisanega. Sveže repe je tudi več vagonov na zalogi ter se razdeli prihodnje dni po okrajih. Nakup kostonja je se ustavil, ker je bilo zelo malo povpraševanja po njem in so bile tudi nakupne cene veliko previsoke. Aprovizacija proda tri vagone čebule po 1 K 50 v kilogram. Razdelilni načrt se pravočasno objavi. Mestna aprovizacija je poslala posebnega posredovalca za nakup živil v Zagreb, katerega naloga bo, da preskrbi Ljubljani kar največ živil. Ubožna akcija potrebuje samo za razdelitev mesa po znanih cenah mesečnega prispevka 50.000 kron, da je mogoče poravnati razliko med nakupno in prodajno ceno. Svojsčas je dobivala ubožna akcija v pokritje svojih izdatkov visoke subvencije od bivše avstrijske vlade. Sedaj odpadejo te podpore. Ker je nemogoče ustaviti razdelitev živil po znanih cenah najpotrebnejšim slojem, bo morala mestna občina še nadalje iz lastnih sredstev vzdržati ubožno akcijo. Mestni župan dr. Ivan Tavčar za to nasvetuje, da se občinskemu svetu stavi predlog, da najame ljubljanska občina za svojo aprovizacijo ubožnih slojev posojila v znesku do 1 milijona kron. Županov predlog aprovizacijski odsek soglasno odobri in bo mestni župan takoj v prihodnji seji občinskega sveta stavil tozadevni predlog. Pri tej priliki tudi sklene aprovizacijski odsek, da se vse pripadnike ubožnih akcij še enkrat kontrolira, ali so potrebni podpore na račun ubožne akcije ali ne.

— **Nakazilo moke.** Trgovcem se bo de nakazovala moka v torek dne 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v mestni posvetovalnici.

— **Teleče meso za težko bolne.** Bolniki, ki težko bolni leže in imajo izkaznice mestne aprovizacije za teleče meso, prejmejo teleče meso v nedeljo dne 17. t. m. od 7. do 8. zjutraj na Poljanski cesti št. 15. Kilogram stane 9 K 60 v. Cena je zato višja, ker je dobavna za to živino zvišala cene telečjem mesu.

— **Krompir za VII. okraj.** Stranke VII. okraja prejmejo krompir v ponedeljek dne 18. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 150, od 9. do 10. št. 151 do 300, od 10. do 11. št. 301 do 450, popoldne od 2. do 3. št. 450 do 600, od 3. do 4. št. 601 do 750, od 4. do 5. št. 751 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 v.

— **Krompir za VIII. okraj.** Stranke VIII. okraja prejmejo krompir v torek dne 19. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 160, od 9. do 10. št. 161 do 320, od 10. do 11. št. 321 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 v.

— **Krompir za I. okraj.** Stranke I. okraja prejmejo krompir v torek dne 19. t. m. in v sredo dne 20. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: v torek dne 19. t. m. popoldne od 2. do 3. št. 1 do 120, od 3. do 4. št. 121 do 240, od 4. do 5. št. 241 do 360, v sredo dne 20. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 361 do 480, od 9. do 10. št. 481 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 720, popoldne od 2. do 3. št. 721 do 840, od 3. do 4. št. 841 do 960, od 4. do 5. št. 961 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 v.

— **Kislo zelje za III. okraj.** Stranke III. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v ponedeljek dne 18. t. m. dopoldne pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— **Kislo zelje za IV. okraj.** Stranke IV. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v ponedeljek dne 18. t. m. popoldne pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od pol 2. do pol 3. št. 1 do 400, od pol 3. do pol 4. št. 401 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 1200, od pol 5. do 5. št. 1201 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— **Kislo zelje za V. okraj.** Stranke V. kraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v torek dne 19. t. m. dopoldne pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 1. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— **Kislo zelje za VI. okraj.** Stranke VI. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v torek dne 19. t. m. popoldne pri Jakopiču na Mirju. Določeni je tale red: od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— **Premog.** S prihodnjim tednom se bo de začel dovažati premog onim za sebnim uradnikom in uradnicam v Ljubljani, ki so ga svojčas naročili pri svojem društvu. Razdeljeval se bo de po okrajih in proti oddaji premogovne karte. Oni, kateri na ta premog ne reflektujejo več in oni, ki bi imeli svojega vzgojnika, naj to sporočijo v društveni pisarni pri »Zlatorogu« v uradnih urah od 1. do 3. popoldne.

PETROLEJ ZA ROBBINE.

Na vsak tretji odrezek A — izkaznice za I., II., III., VII., VIII. in IX. okraj se dobi po ¼ litra petroleja.

Ostali okraji pridejo pozneje na vrsto, ker se za sedaj razdeli le petrolej, ki je še pri trgovcih v zalogi.

Petrolej se prodaja izključno le od 18. do 23. novembra 1918. Kdor zamudi prodajo, naj ne hodi na magistrat, ker se izkaznice ne bo nobenemu več podajalo. Po končani prodaji morajo prodalci takoj

sporočiti ostanek petroleja. Petrolej se dobi:

V I. okraju: Na št. 1—350 pri g. Raubekarju, Pred škofijo; na št. 350 do konca pri Štupici, Sodna ulica.

V II. okraju: Na št. 1—260 pri g. Tavčarju, Stari trg; na št. 261—600 pri g. Fabianiju, Prešernova ulica; št. 601—800 pri g. Česnovarju, Kolodvorska ulica; št. 801—1000 pri g. Jelačinu, Rimska cesta; št. 1001—1100 pri g. Simoniču, Sv. Petra cesta; od št. 1101—1300 pri g. Holzerju, Dunajska cesta.

V III. okraju: Na št. 1—450 pri g. Tenetaju, Gradaška ulica; od št. 451 do 700 pri g. Steinerju, Opekarska cesta; od št. 701—1150 pri g. Jemcu, Tržaška cesta; od št. 1151 naprej pri g. Elbertu, Kongresni trg (Zvezda).

V VII. okraju: Na št. 1—350 pri g. Zormanu, Spodnja Šiška; od št. 351—700 pri g. Simončiču, Spodnja Šiška; od št. 701 do konca pri g. Pretmarju, Spodnja Šiška.

V VIII. okraju: Na št. 1—250 pri g. Sušniku, Zaloška cesta; od št. 251 do konca pri g. Stefanu Mencingerju, Martinova cesta.

V IX. okraju: Na št. 1—200 pri g. Klemencu, Dolenjska cesta; od št. 201 do konca pri g. Zorcu, Sv. Florijana ulica.

PREMOG NA VIJOLETNE IZKAZNICE ZA ŠTEDILNIKE

se bo de oddajal po sledečem redu: Na vsak prvi odrezek vijoletnete izkaznice se dobi od 18. t. m. naprej po 50 kg premoga, ki stane 5 kron in sicer v sledečih trgovinah:

V I. okraju: a) pri g. Strupiju, Radeckega cesta št. 14 na št. 1 dne 18. dop., na št. 2 dne 18. dop., na št. 3 dne 19. dop., na št. 4 dne 19. dop., b) pri g. Požlepu, Komenskega cesta št. 21 na št. 5 dne 18. dop., na št. 6 dne 18. dop., na št. 7 dne 19. dop., na št. 8 dne 19. dop.

V II. okraju: a) pri g. Pleškotu, Hrenova ulica št. 12 na št. 1 dne 18. dop., na št. 2 dne 18. dop., na št. 3 dne 19. dop., na št. 4 dne 19. dop., b) pri g. Komarju, Krakovska ulica št. 13 na št. 5 dne 18. dop., na št. 6 dne 18. dop., na št. 7 dne 19. dop., na št. 8 dne 19. dop., na št. 9 dne 20. dop., na št. 10 dne 20. dop., na št. 11 dne 21. dop., na št. 12 dne 21. dop., na št. 13 dne 22. dop., na št. 14 dne 22. dop.

V III. okraju: a) pri g. Richterju, Trnovska ulica št. 8 na št. 1 dne 18. dop., na št. 2 dne 18. dop., na št. 3 dne 19. dop., na št. 4 dne 19. dop., na št. 5 dne 20. dop., na št. 6 dne 20. dop., na št. 7 dne 21. dop., na št. 8 dne 21. dop., na št. 9 dne 22. dop., na št. 10 dne 22. dop., na št. 11 dne 23. dop., na št. 12 dne 23. dop.

V IV. okraju: a) pri g. Ungerju, Kranjska stavbna družba na št. 1 dne 22. dop., na št. 2 dne 23. dop., na št. 3 dne 23. dop., na št. 4 dne 25. dop., na št. 5 dne 25. dop., na št. 6 dne 26. dop., na št. 7 dne 26. dop., na št. 8 dne 27. dop., na št. 9 dne 27. dop., na št. 10 dne 28. dop., na št. 11 dne 28. dop., na št. 12 dne 29. dop.

V V. okraju: a) pri g. Treotu, Cesta na Rudolfovo železnico št. 36 na št. 1 dne 18. dop., na št. 2 dne 18. dop., na št. 3 dne 19. dop., na št. 4 dne 19. dop., b) pri g. Schifferju, Dovozna cesta št. 26 na št. 5 dne 18. dop., na št.

Zamenja se

večje stanovanje z manjšim. Kje, pove upravnistvo „Slov. Nar.“ — 6523

Par vozov konjskega gnoja

se proda ali zamenja za oves ali slamo. — Vpraša se: Stari trg 19, pritličje. — 6519

Stavbna parcela

se kupi v ljubljanskem predmestju. Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „stavba 6521“.

Išče se

kreпка, pridna, snažna deklica za vsa domača dela, kuhati ni potreba. — Ambrožev trg 8, II. nadst. Riederer. — 6522

Prodasta se

moško in žensko kolo vse v najboljšem stanju. — Čopić, Katoliška tiskarna I. nads. — 6531

Proda se

dobro ohranjeno kolo. — Česta na Rudolfovem železnici št. 7, I. nadstropje, vrata št. 4. — 6534

Prodajam

okoli 380 l dobrega rdečega vina po K 9. (zadano) in dam v zameno petrolej za premog. — Naslov pod: „Ljubljana 6525“ na upr. „Slov. Nar.“

150 kron nagrade

onemu, ki mi preskrbi moderno stanovanje v sredini mesta, obstoječe iz treh sob in z vsemi pritlikinami (elek. razsvetljavo) za takoj ali najkasneje za februar 1919. Pismene ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „150 kron“. — 6527

Potrebujem

2 žagarja

na beneški jarem za takojšnji nastop. Plača po dogovoru. — Ponudbe na: Franc Dolenc, trgovina z lesom v Stari Loki, pošta Škofja Loka, Gor.

Odda se loža št. 6

prilčno za polovico predst. „abon“, to je za „par“ ali „nepare“ predstave. Naslov v upr. „Slov. Nar.“ — 6545

Sprotna klavirska

pedagoginja

emeljito poučuje klavir. Naslov pove upravnistvo „Sloven. Naroda“ — 6496

Intelligenten mladenič

z dovršeno 5. gimn. želi primerno službo. Govori slov., hrv., češko, ital. in nemško. Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. — 6538

Dobro ohranjen

velik štedilnik

je naprodaj pri D. M. v Polju št. 41.

100 kron nagrade

dam za preskrbo stanovanja 1-2 sob s kuhinjo. — Naslov v upravnistvo „Slovenskega Naroda“. — 6530

Proda se

nekaj finega hercegovinskega tobaka. Istotam se odda ženska zimsva jopica. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 6543

STENOGRAFINJO

veščo slovenske stenografije, sprejem v svojo odvetniško pisarno. — Nastop takoj. — Advokat dr. Franc Frian, Ljubljana, Miklošičeva c. št. 4.

KONTORISTINJA

vešča vseh pisarniških del, išče primerno službo tudi izven Ljubljane. Nastop s 1. decembrom. Ponudbe na upr. „Slov. Nar.“ pod „Dobra moč 6532“.

Dobrotnika

ki bi hotel obrestnostno posoditi 2000 K, išče 29 let star obrtnik, sedaj stani podčastnik brez sorodnikov in radi vojne brez vseh sredstev. Povrnitev v 6 mesecev. — Dobrosrčne ponudbe pod št.: „Mesar 6541“ na upravn. „Slovenskega Naroda“.

Proda se:

nekaj kg lepega svežega špeha. — Rimška c. 3, dvorišče, vrata 4, levo.

Več novih oken

in vrat različne velikosti ima naprodaj Jos. Jadrnik, mizar, Stranska vas, Semt. Delenjsko. Sprejme tudi dva pomočnika in enega vajenca.

Radi preselitve

prodajam po znižanih cenah karamle, mente, kolumbia, maline, bonbone, supertor na kg. — G. DARBO, Ljubljana, Mestni trg 13. — 6440

Poslovodja

z večletno prakso k parni žagi se sprejme. — Cenj. ponudbe s pogoji prosi A. Domicelj, št. Peter n. Kr.

Stare in obrabljene

gramofonske plošče

tudi razbite, kupuje po najvišji ceni. — Tvrška A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. — 6494

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Cena slike 6 kron.

iv. Bonač v Ljubljani.

Neveste

Ako želite kupiti pohištveno orodje, porcelan, posode in oblačilno blago, stavite želje tudi pismeno na 6499

L. Fürsager, Radovičica.

Sobna, napisna in druga

pleskarska dela

(mirovni material) prevzema

Ivan Pirker in dr.

Ljubljana, Reber št. 11.

Kdor mi preskrbi

posojilo 30.000 kron

proti vknjižbi na posvetilo proti 10% obrestim, temu oddam moderno stanovanje v sredini mesta, obstoječe iz treh sob ter z vsemi pritlikinami. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „stanovanje 6535“.

Brošura

„Pod novim orlom“

je izšla v ponatisku. — Dobi se v „Narodni knjižarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7. — Cena s poštnino 5 kron. Naročila se rešujejo le proti pošiljki zneska v naprej ali pa po povzetju.

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga

fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slamnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesionirana zaloga strupov.

Za 1. december iščem

pisarniške prostore

1 ali 2 sob v prometni ulici. Ponudbe pod Pisarna 6464 na upr. „Slov. Nar.“

STANOVANJE

s 3 ali 4 sobami, kuhinjo in električno razsvetljavo iščem za se takoj ali vsaj do 1. januarja 1919. — Pismene ponudbe na naslov: dr. Franc Frian, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4. — 6457

Proda se ca 150 kg

kelofonije.

Vprašanja pod: „Kelofonije 6411“ na upravn. štvo „Slovenskega Naroda“.

Išče se

hišnik

srednjih let, zdrav oženjen brez otrok. Pogoji: lepo stanovanje z velikim vrtom in dobra plača. Nastop 1. januarja 1919. Ponudbe na poštni predal št. 78, Ljubljana.

Slovinci, pozor!

Zaradi starosti prodam svojo tovarno za izdelovanje lesenih predmetov, (stolov) itd. ter dobro idočo žago z izvrstno vodno močjo, blizu mesta in dveh želez. postaj na Sp. Štajerskem. Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“ — 6080

Pozor!

Samski gospod, trgovec in potnik išče za takoj v Ljubljani boljše meblirano sobo če mogoče s kuhinjo, ker se namerava v kraškem poročiti. Cenj. ponudbe pod „Mirna stran 6509“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Išče se

meblirana SOBA

s posebnim vhodom za boljšega gospoda v središču mesta. Ponudbe pod „Kranjska št. 6529“.

Hlapec

h konjem, zanesljiv, se išče za takoj. Dobra plača ter prosta hrana in stanovanje. Metelkova ulica 13, od 8 do 10. ure dopoldne. — 6534

Lepo posvetilo

v Savinjski dolini z močerno opremljeno enonadstropno hišo z vrtom in gospodarskimi poslopji v trgu in z njivami travniki in gozdom ob kolo-dvoru se z mrtvim inventarjem vred prodaja za 150 tisoč kron. Ponudbe pod „Savinjsko posvetilo 6518“ na upr. „Slovenskega Naroda“.

Več raznašalk

za „Slovenski Narod“

se sprejme takoj

proti dobri plači.

Vpraša se v Narodni Tiskarni.

Zopet

se sprejemajo vsa knjigovodska, galanterijska in finejša kartonazna dela za g. juvelirje in dr.

— Za vezavo knjig imam pravo angleško vlatno.

A. BABKA,

KONGRESNI TRG 13.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljublj. posredovalnica stanovanj in služb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta

— Priporočila in namešča le boljše — služb iskajoče vsake vrste privatno trgovsko in gostilniško osobe. Izбира različnih služb, zlasti za ženske. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. — 6537

Pri zunanji naročilih znanaka za odgovor.

Nov ofic. kožuh

(tudi za civilno rabo) iz najboljšega blaga, se proda. — Naslov pove upr. „Slovenskega Naroda“. — 6542

Cmnt se odda

v zameno za seno ali tudi ovseno slamo. Istotam se prodajo zajci s hlevom vred. — Jos. Cihla, Dunajska cesta 67. — 6488

Repa

več vagonov, je za takojšnje dobavo oddati po ugodni ceni. — Ponudbe pod „P. J. 25/6470“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Vsaka množina raznovrstnih

finih bonbonov

se dobi pri tvrdki Fran Medica, Ljubljana, Tržaška cesta 4. — 6418

Delavke

(3 K na dan in hrana) se sprejemajo takoj. Skladišče za vojaško opravo belgijske vojašnice, objekt XV.

Par vojaških

gorskih čevljev

in gamaše brez Siva se prodajo. — Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 6445

Iščem knjigovodjo

veščega ameriškega knjigovodstva, v svrhu naložitve knjig v svojem prostem času proti dobri nagradi. — Ponudbe pod „Postranski zaslužek 6485“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Vkljub velikemu padanju cen še vedno kupujem

stare zobe

umetna zobovja, če tudi zlomljena, po najvišjih cenah. Poštne pošiljke se rešijo takoj. — Prva ljubljanska nakupovalnica zob Schlesinger, Ljubljana, Stari trg 15, II. nadstropje. — 6379

Ingenieur UHLÍŘ HUGO

naznanja, da je s 15. t. m. odprl zopet svojo pisarno v Sodni ulici šte. 5.

SOLALI

trgovina z cigaretnim papirjem, družba z omejeno zavezo Šteybusch & Balogh

najboljše cigaretni papirji

Ved pravčasna oskrba surovin zamožemo točno, ceni in redno dobavljati.

FRAN REPIČ,

revident južne železnice,

MARICA KŁODZIŃSKA

roj. PUH

poročena.

Maribor, meseca novembra 1918.

Namesto posebnega obvestila.

Tovarna pečij

na Viču pri Ljubljani

Anton Kovačič

vijudno naznanja zopetno poslovanje in se priporoča.

Naročila se sprejemajo tudi na Marije Terezije cesti št. 6.

Brez posebnega obvestila.

+

Inž. Fran Žužek in soproga naznanjata vsem sorodnikom in prijateljem, da je njihov ljubljani edini sin, gospod

dr. Fran Žužek,

pristav c. kr. prokurature v Gradcu,

previden s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 1. uri popoldne izdihnil svojo blago dušo.

Zemeljski ostanki pokojnika se bodo v četrtek, dne 14. listopada položili začasno v rodbinsko rakev na pokopališču pri Sv. Petru v Gradcu.

Pokojni se priporoča v molitev in blag spomin.

Gradec, dne 12. listopada 1918.

Brez posebnega obvestila.

+

Globoko potrli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena skrbna mati odnosno stara mati, soproga in teta, gospa

Neža Oražem roj. Somrak

danes ob 9. uri zvečer po dolgotrajni mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, v 59. letu izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage ranjke se vrši v nedeljo, dne 17. novembra t. l. popoldan ob 3. uri iz hiše žalosti.

Ribnica, dne 15. novembra 1918.

Žalujoča rodbina Oražem.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka

Ustanovljena l. 1881.

GONILNI JERMENI ni papir Otto Haase & Sohn Gradec.

Večja množina SLIVOVKE

se dobi po primerni ceni pri **Franu Švigelj** na Bregu, p. Borovica. 6339

Stare damske klobuke

sprejema v popravilo in tudi nove pre-
nareja na nove oblike **Fran Cerar**,
tovarna slavnikov v Stobu, pošta
Domžale pri Ljubljani. — Cene pri-
merno nizke, postrežba točna. — 5498

Krema za čevlje

prve vrste, črna ali rumena, v velikih
steklenih lončkih tucat K 45.— V ko-
vinastih dužah št. 3 (125 gramov) sa-
mo črna tucat K 35.— Po povzetju
pošilja eksportno podjetje **M. Janker**,
Zagreb št. 15, Petrinjska ul. 3/III.
Z naročitvijo naj se pošlje polovica
zneska. 6085

Večjo množino paradiznikov

v sodih, liker, marmelada in vinski
jesih, bonboni, čaj in fin pelinko-
vec (vermut) se dobi pri **M. Dörfler**,
trgovina, Mestni trg 12, Ljubljana.

Za graščino Čemšenik se iščeta
izurjen in poljedelstva vešč

HLAPEC

kakor tudi v sadjerejstvu in vrtnarstvu
izobražen vrtnar

Sprejmeta se takoj proti dobri plači.
Ponudbe sprejema trdka 6331

Feliks Urbanc.

Valentin Maček

tov. slavnikov v Domžalah,
priporoča sl. občinstvu

slamnatih solnov, slamnatih
podplatov, slamnatih pred-
praznikov in perila, temno,
modro in črno.

Polhove, krtove, hrčkove kože

kupuje po najvišjih cenah

D. Köllner, trgovina s kožami in krzni, Lipsko (Leipzig), Brühl 47.
Dopošiljanje prosim po pošti v 5 kg zavitkih in se takoj po spre-
jemu dopolnje znesek. 4663

Vsled prevzetja tovarne se prodaja v Ljubljani

trgovina s pohištvom

z veliko zalogo blaga in lepimi veliki prostori. Trgo-
vina se nahaja že 20 let na istem prostoru.

Istotam se prodaja

velika hiša.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 6524

Gramofoni, godbeni avtomati, elektr. klavirji,
gramofonske plošče, igle, posamezni deli in vse
potrebščine iz te stroke v veliki izbiri.



A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ul. 5
Vsa popravila se izvršijo natančno strokovno in v
najkrajšem času. 6492

Čas je že sedaj
da si nabavite pravočas-
no kot najbolj primerno

Božično darilo

še pravo izvrstno dišečo
toiletno milo vseh vrst
pri firmi **Milan Hočevar**,
Sv. Petra cesta št. 28.

Za splošno jesensko in spomladno gnojenje

(posebno za močvirnata tla)

je radi pomanjkanja drugih gnojil najbolj priporočljivo
že preizkušeno

prvovrstno apno kot umetno gnojilo

(Mörtelkalk)

najboljše nadomestilo Tomaževih žlindre, ki prekosi vsa
dosedanja nadomestna gnojila. — Oddaja celih vago-
nov (10.000 kg), kakor tudi manjših množin pri
veletrgovini 5654

Fran Derenda, Ljubljana Emonska cesta 8.

ADVOKAT

Dr. JANKO ŽIROVNIK

uraduje od 15. novembra 1918
osebno. Med vojsko se je preselil iz
hotela „pri Maliču“ v sosednjo Bona-
čevo hišo, Šelenburgova ul. št. 5,
v drugo nadstropje.

Omara, igralna miza,

nekaj stolov in foteljev se prodaja
Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“ 6443

Iščem za takojšnji nastop

2 krojaška pomočnika

Za hrano skrbjeno. — Ponudbe na:
Maks Zabukovšek, krojaški moj-
ster, Celje. 6469

Išče se ribič

priden in pošten za Savo med Medvo-
dami in Kranjem. Prosto stanovanje
v Tibojuh. Ako bi bil čevljar, imel bi
lahko lep postranski zaslužek. — Po-
nudbe na **E. Dolenz**, Kranj. — 6428

Večja množina karbida

je dobiti pri **Breznik & Fritsch**, tr-
govina z železnino, Ljubljana, Sv.
Petra cesta št. 17. 6304

Srbečica

hraste, izpuščaje, grinte in drugo
kožne nadloge odpravi hitro in si-
gurno **Paratol**, domače mazilo. Ne
umaže, je brez vonja, zato uporabno
tudi čez dan. Veliki lonček K 5.—
dvojnati K 9.— Dalje **Paratol** tresni
prašek za varstvo občutljive kože.
Skatljica K 3.— Oboje se dobi proti
vpslatvi zneska od **Paratol-Werke**,
Apotheker Ulmer, v Budimpešti,
VII-24. Rozsa utca 21.

POZOR!

Prima papirnato špago in
trakove za čevlje iz papirja,
pavole in žime dobavlja naj-
ceneje razpošiljalnica — 6160

Küttner, Gradec,
Grazbachgasse 56.

Poziv na supskripciju.

Potpisani nabavili su od bečkih i budimpeštanskih zavoda većinu dionica Hrvatske Trgovinske Banke d. d. pa prepuštaju na temelju te kupnje **24.000 komada dionica** te banke u nominalnom iznosu od **K 4.800.000.** — na javnu prodaju putem supskripcije uz izvornu cijenu od **K 220.** — po komadu zajedno sa 5% kamata od 18. jula 1918. do dana supskripcije.

Dionice predavaju se na javno potpisivanje za vrijeme od **8. do 30. novembra t. g.**, te se čitavi potpi-
sani iznos ima odmah u gotovom isplatiti.

Potpisani pridržaju si pravo repartacije in dodjelbe supskribiranih komada. Za dionice, koje ne će biti dodi-
jeljene, povratiti će se potpisateljima uplaćeni iznos:

Prijave primaju se:

U Zagrebu:

u Ljubljani:

u Sarajevu:

na Rijeci-Sušaku:

u Mitrovici:

u Splitu:

u Zemunu:

kod Hrvatske Trgovinske banke d. d. Jelačićev trg 6;

„ **Ljubljanske Kreditne Banke;**

„ **Podružnice Ljubljanske Kreditne Banke;**

„ **Banke i štedionice za Primorje d. d.**

„ **Mitrovačke štedionice;**

„ **Podružnice Ljubljanske Kreditne Banke;**

„ **Zemunske štedionice.**

U Zagrebu, dne 4. studenoga 1918.

Vladimir Arko,
veletržac, Zagreb,

Ernest Ehrlich,
gradjevni poduzetnik, Zagreb,

Ivan Hribar,
poslovedeći podpredsjednik Narodnog Sveta
u Ljubljani,

Branko Lagjević,

šef tvrtke Gustava Sochera naslj. Zagreb,

Artur Machnik,

ravnatelj nadbiskupskih dobara, Zagreb,

Dr. Želimir Mažuranić,

odvjetnik, Zagreb,

Makso Mayer,

veleindustrijalac, Zagreb,

Jean B. Polak,

veleindustrijalac, Ljubljana,

Dr. Franjo Poljak,

narodni zastupnik, Zagreb,

Dr. Ivan Tavčar,

odvjetnik u Ljubljani, Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 10.000.000.- kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond nad 2.000.000.- kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finan-
cirane erarične dobave in dovoljuje

APROVIZACIJSKE KREDITE.

Jedki natron 100% (kamen)
za kuhanje mila
se dobiva, dokler kaj zaloge v lekarni
v Trzinu. 6423

Biljard

firme Seifert s krogli in kejem se
tako cenijo, je zanesljivo dobro
in varno naložen denar. Polze se v
kavarni Slova pri blagajni v Ljub-
ljani. 5079

Slovenski odvetnik na Štajerskem

sprejema

koncipijenta

pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod
„A. S. 6427“ na uprav. „Slov. Nar.“

Štampilje
vseh vrst za urade
društva, trgovce itd.
ANTON CERNE,
graver in izdelova-
telj kancukovih
štampilj
LJUBLJANA, Dvorski trg šte. 1.

10 vinarjev
(za dopisnico) Vas stane
moj katalog, ki se vam na
zahtevo dopošlje zastonj.
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Kourad, dvorni zala-
gatelj „Most (Brux)“ šte. 1953 (Češko). la britev iz
srebrastega jekla K 7.—,
9.—, 11.—. Varnostni briv-
ni aparat ponikljan K 7-50.
Dvorenne rezervne klinje
tucat po K 12.—. Stroj za
striženje las ali brade K
26.—, 28.—. Razpošilja se
po povzetju ali denar na-
prej. Zamena dovoljena ali
denar nazaj. 1958

Priporočamo krasne

BLUZE
plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, športne klo-
buke in steznike. Zelo solidna trdka

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša
2652 Fine

otroške oblečke
in krstne oprave.

Prvovrstne
karbid. SVETILKE
za sobe,

elektr. žepne svetilke
in vedno 5051

sveže baterije ter
vžigalnike

v veliki izbiri priporočila trdka:

Ignacij Vok

specijalna trgovina s šiv. stroji in koles

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Uglaševalec klavirjev
G. F. Jurásek
Ljubljana, Wolfova ul. 12.
Edini
specialist
izvršuje vsa popravila
te stroke.

ure nudi specialna
trgovina zlatine
ur in briljantov
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

MODNI SALON
STUCHLY-MASCHKE
v LJUBLJANI, Zidovska ulica šte. 3 in Dvorski trg 1
priporočila prve vrste
VELOUR-KLOBUKE
najfiniješe blago zadnje novosti tvornice v Novem Jičinu, ter
svilene in baržunaste klobuke in čepice.
Popravila se sprejemajo in vestno izvršujejo. — Žatni klobuki
vedno v zalogi.

RAZSTAVA.
Naznanja se, da je v
izložbi razstavljena le-
pa namizna ooprema iz
pravega srebra
kakor jedilno orodje,
nastavki, sladkorne
doze, svečniki itd.
Predmeti so lepi, res
nekaj posebnega, pri-
pravni za vsako darilo.
Tvrčki se je slučajno
posrečilo, dobiti to bla-
go — Vabi se slavno
občinstvo, cenj. odje-
malci od tu in z dežele
na onled. Prijazno se
priporočila **F. ČUDEN**,
Prešernova ulica št. 1,
nasproti Frančišk. cerkve

Univerzalni mlin za dišave
(Obl. zav.)

Moj univerzalni ročni mlin je izborni
pripraven za mletje maka, dišav, slad-
korja, kave, ovsenega riža, orehov,
pšeno itd. Ta mali mlin se je med vo-
jno izvrstno obnesel in se lahko rabi
za vsako mleto: za debelo in fino
mletje. — Teža okoli 1 kg. 3074
Komad stane K 24.—
Univerzalni sekljavec za meso K 60.—
Drobnik za kosti..... K 320.—
Odpošilja se z Dunaja proti vposlatvi
zneska. — Generalno zastopstvo
Max Böhnelt, Dunaj IV.,
Margaretenstrasse 27 :: Abt. P. 17.
Prospekt zastonj.

Srbečico, hraste, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SKABA-
FORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni
lonček K 3.— Veliki K 5.—, porcija za rodbino K 12.—.
Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.
Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna „pri zlatem jelenu“,
Ljubljana, Marijin trg. 5958
Pozor na varstveno znamko „SKABAFORM“

Odvetnik in kazenski zagovornik
Dr. Albin Smolé
naznanja, da zopet osebno vodi svojo
odvetniško pisarno, ki se nahaja
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20
nasproti gostilne pri „Figovcu“. 6456

Usnjate
nabitke
priporočila
Peter Kozina & K°
trgovina s čevlji 5886
Ljubljana :: Breg 20.

Za jesensko sezono
pobarva vsako blago za moške
in damske obleke, kakor tudi cele,
nerazparane obleke v poljubnih
barvah v splošno zadovoljnost
Prva in največja parna barvarna in kemična čistilnica
Josip Reich, Ljubljana
Tovarna: Poljanski nasip šte. 4.
Podružnica: Selenburgova ul. šte. 3.
Poštna naročila se točno izvršujejo.

Ljubljana, 13./11. 1918.
Z ozirom na objavo poverjenjstva za
trgovino in industrijo z dne 12. novembra
opozarjamo slavno občinstvo iz mesta in z
dežele, da odslej ne potrebuje nikakih „iz-
kaznic o potrebi“ več za nakup blaga. —
Obenem naznanjamo cenj. odjemalcem in
drugim, da imava v zalogi še razno ma-
nufakturno in galanterijsko blago ter
se še v nadalje priporočila kar najtopleje
vsem, trdno zatrjujoč, jih skušati še v na-
dalje v vsakem oziiru zadovoljiti.
Z velespoštovanjem
Hedžet & Koritnik
Sv. Jakoba nabrežje 33.
6447

Kupujem umetno
zobovje
in splošno vse, kar je starinsko.
Posredujem pri prodaji posestev.
ALBERT DERGANČ, brivec
Franciskanska ulica 10. 6054

Tovarna slamnatih izdelkov
priporočila gg. trgovcem in cenjen.
občinstvu. veliko zalogo:
različnih slamnatihšolnov
torbic (cekarjev)
predpražnikov 981
Cerar Franjo, tovarnar,
Stob, pošta Domžale.

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, ki
rdeče, svetle in sive lase in
brado za trajno temno pobarva.
1 steklenica s poš. vred K 3-60
Rydyol
je raznata voda, ki živo
pordeči blede lica. Učinek
je čudovit. 1 ste-
klenica s poštno vred K 2-85.
Naslov za naročila:
Jan. Grolich, Engel - Drogerie,
Brno šte. 639, Moravsko.

JOS. ROJINA
modni atelje za gospode
— LJUBLJANA —
Franca Jožefa cesta 3.
Vojaške in uradniške
— UNIFORME —
po meri v najkrajšem času.

Odvetnik
dr. Franc Frlan
naznanja, da je zopet prevze
vodstvo svoje odvetniške pisarne,
ki se nahaja na Miklošičevi
cesti št. 4, v hiši Štefanove
gostilne. 6312

Kupujem zmedene
ženske lase.
Stefan Strmoli,
Ljubljana, Pod Zrnančo št. 3.
POZOR! Zaradi vpoklicanja v
vojaško službovanje je lokal odprt
samo za prodajo blaga in sicer
ob delavnikih samo od 9. do pol 1

Stanje vlog je znašalo koncem meseca junija 1918 K 279,050.534-29.

Glavnica K 50,000.000.—.

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav.

::

::

Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.